

Gintautas Zabiela

**VEDRIŲ PILIAKALNIO (ŠILALĖS RAJ., UPYNOS
SENIŪN.) 2006 m. ARCHEOLOGINIŲ TYRINĖJIMŲ
ATASKAITA**

Vilnius. 2006

Kultūros paveldo centro Paveldosaugos bibliotekos Dokumentų fondai	
Fondo Nr. _____	_____
Apyrašo Nr. _____	_____
Apsk. Vien. Nr. _____	_____

Handwritten numbers: 50 and 2041

TURINYS

ŽVALGYMŲ IR TYRINĖJIMŲ ISTORIJA.....	5
PILIAKALNIO IR PAPĖDĖS GYVENVIETĖS APRAŠYMAS.....	6
TYRINĖJIMAI.....	7
PLOTAS 1.....	8
PLOTŲ 1 SIENELIŲ PROFILIAI.....	9
P SIENELE.....	9
R SIENELE.....	9
PLOTAS 2.....	9
PLOTŲ 2 SIENELIŲ PROFILIAI.....	10
R SIENELE.....	10
P SIENELE.....	10
V SIENELE.....	10
PLOTAS 3.....	10
PLOTŲ 3 SIENELIŲ PROFILIAI.....	12
Š SIENELE.....	12
R SIENELE.....	12
P SIENELE.....	12
V SIENELE.....	12
PLOTAS 4.....	12
PLOTŲ 4 SIENELIŲ PROFILIAI.....	13
Š SIENELE.....	13
P SIENELE.....	13
V SIENELE.....	13
PLOTAS 5.....	13
PLOTŲ 5 SIENELIŲ PROFILIAI.....	14
P SIENELE.....	14
PLOTAS 6.....	14
PLOTŲ 6 SIENELIŲ PROFILIAI.....	14
R SIENELE.....	14
P SIENELE.....	15
V SIENELE.....	15
PLOTAS 7.....	15
PLOTŲ 7 SIENELIŲ PROFILIAI.....	15
P SIENELE.....	15

	3
V SIENELE.....	15
PLOTAS 8	15
PLOTAS 8 SIENELIŲ PROFILIAI	16
R SIENELE.....	16
P SIENELE	16
V SIENELE.....	16
PLOTAS 9	16
PLOTAS 9 SIENELIŲ PROFILIAI.....	17
R SIENELE.....	17
P SIENELE	17
V SIENELE.....	17
PILIAKALNIO ŠLAITO VIDURINĖS DALIES ŽVALGYMAI.....	17
PAPĖDĖS GYVENVIETĖS Š DALIES ŽVALGYMAI	18
IŠVADOS.....	19
RADINIŲ SĄRAŠAS	21
PLOTAS 3	21
ATSITIKTINIAI DIRBINIAI.....	21
PAPĖDĖS GYVENVIETĖ Į ŠIAURĘ NUO PILIAKALNIO.....	21
ATSITIKTINIAI DIRBINIAI.....	21
KERAMIKOS APRAŠYMO LENTELĖS.....	23
SUVESTINĖ LENTELE	23
SIENELES	23
DUGNAI.....	24
ORNAMENTUOTA KERAMIKA.....	24
KERAMIKOS APRAŠYMO LENTELIŲ SUTARTINIAI ŽENKLAI	25
BRĖŽINIŲ IR PIEŠINIŲ SĄRAŠAS.....	26
FOTONUOTRAUKŲ SĄRAŠAS	26
PRIEDŲ SĄRAŠAS	28
BRĖŽINIAI IR PIEŠINIAI	29
Bendras Vedrių piliakalnio tyrinėjimų planas	29
Ploto 1 planas ir profiliai	30
Ploto 2 planas ir profiliai	31
Ploto 3 planas ir profiliai	32
Ploto 4 planas ir profiliai	33
Plotų 5 ir 6 planai ir profiliai.....	34

	4
Plotų 7 ir 8 planai ir profiliai.....	35
Ploto 9 planas ir profiliai	36
Žvalgant metalo detektoriumi aptiktų radinių išsidėstymo planai	37
FOTONUOTRAUKOS	38
PRIEDAI	54
Archeologinių tyrinėjimų leidimas.....	54
Archeologinių tyrinėjimų programa	55
Radinių perdavimo aktas	57

IVADAS

2006 m. rugsėjo mėnesį buvo vykdomi Vedrių piliakalnio (Šilalės raj., Upynos seniūn.) (A750KP) archeologiniai tyrinėjimai. Piliakalnio tyrinėjimų tikslas buvo iširti jo griūvančias liekanas. Tyrinėjimams Kultūros paveldo departamentas 2006 m. rugpjūčio 29 d. išdavė leidimą Nr.174 (žr. priedus Nr.1–2). Patys tyrinėjimai vykdyti pagal Kultūros paveldo departamento finansuojamą ardomų archeologijos vertybių tyrimų programą. Darbams vadovavo, vietoje planus sudarinėjo, niveliavo, fotografavo ir metalo detektoriumi “Minelab” dirbo ataskaitos autorius. Tyrinėtų vietų brėžinius braižė Aušra Zabieliene, tyrinėjimų ir radinių nuotraukas ataskaitai parengė Aida Janonytė.

ŽVALGYMŲ IR TYRINĖJIMŲ ISTORIJA

Vedrių piliakalnis iki šiol nebuvo tyrinėtas. Ankstyviausių duomenų apie Vedrių piliakalnį turime iš XX a. pradžioje jį žvalgiusio L. Kšivickio¹. Tiksliau nedatuotose (XX a. pirmas dešimtmetis) jo pastabose nurodoma, kad “svarbiausios pilies viršukalnio sluoksniuose randi anglių, pelenu, ir deginto molio; kasinėjau beveik per keturis metrus ir visur tą patį mišinį teradau”². “Kasiausi į kalną per 4 metrus ir nuolat susidurdavau su maišytais pelenu, anglių, deginto molio sluoksniais”³. Iš teksto neaišku, nei kokioje vietoje buvo kasama, nei ką reiškia „per 4 metrus“ – plotis ar gylis. Atsiminimuose L. Kšivickis nurodo, kad ant Vedrių piliakalnio jį nuvežė kunigas Beržanskis, o susirinkus kaimo žmonėms „atsirado kastuvų ir dvi valandas kasinėjome tai, kas dar liko kasinėti tame piliakalnyje“⁴. Iš to vizito išliko Vedrių piliakalnio pylimo nuotrauka⁵. Šiandien jokių senų kasinėjimų pėdsakų piliakalnio liekanose nėra.

Pagal L. Kšivickio duomenis piliakalnis buvo žinomas P. Tarasenkai⁶. 1961 m. piliakalnį žvalgė LII archeologinė ekspedicija⁷. Šių žvalgymų duomenimis apie Vedrių

¹ Krzywicki L. *Żmudź starożytna. Dawni Żmudzini i ich warownie*. Warszawa, 1906, p. 40, 44, 52–54, 87; Крживицкий Л. *Жмудские пилькалнисы* // *Известия Императорской археологической комиссии*. Санкт–Петербург, 1909. Выпуск 29, с. 107, 109, 113–116, 120, 128; Krzywicki L. *W poszukiwaniu grodu Mendoga* // *Przegląd historyczny*. Warszawa, 1909. T. VIII. Z. 1, p. 38; Kšivickis L. *Žemaičių senovė*. Kaunas, Marijampolė, 1928, p. 41, 45, 53–55, 88.

² Krzywicki L. *Żmudź starożytna. Dawni Żmudzini i ich warownie*. Warszawa. 1906. P.84-85; Kšivickis L. *Žemaičių senovė*. Kaunas-Marijampolė. 1928, p. 86.

³ Krzywicki L. *Żmudź starożytna. Dawni Żmudzini i ich warownie*. Warszawa. 1906. P.87; Kšivickis L. *Žemaičių senovė*. Kaunas-Marijampolė. 1928, p. 88.

⁴ Kšivickis L. *Žemaitijoje* // *Aitvarai*. Kaunas, 2006, T.13-14, p. 201 (klaidingai išverstas pavadinimas – Vėdarai).

⁵ Stiklinis negatyvas saugomas Vytauto Didžiojo karo muziejuje Inv. Nr.2050. Nuotrauka skelbta: Lietuvos piliakalniai. Atlasas. Vilnius, 2005. T. II, p. 509.

⁶ Tarasenska P. Lietuvos archeologijos medžiaga. Kaunas, 1928, p. 257; Tarasenska P. Piliakalniai – medžiaga kariškai Lietuvos istorijai // *Medžiaga kariškai Lietuvos istorijai*. Kaunas, 1928. dalis I, p. 117 (Nr.62).

⁷ Tautavičius A. 1961 m. gegužės mėnesio 5–14 dienomis vykdytos žvalgomosios archeologinės ekspedicijos į Vilkijos, Ariogalos, Raseinių, Skaudvilės, Varnių, Šilalės, Tauragės ir Jurbarko rajonus ataskaita // Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas F.I. Nr.101 p. 24–27.

piliakalnį vėliau buvo rašoma mokslinėje⁸, informacinėje⁹ ir populiarioje¹⁰ spaudoje. Apie Vedrių piliakalnį V. Statkevičius nurodo esant 14 padavimų¹¹. Naujas piliakalnio aprašymas pateiktas „Lietuvos piliakalnių atlase“¹² ir jo pagrindu parengtoje knygoje „Šilalės krašto piliakalnių atlasas“¹³. 2005 m. buvo pradėti piliakalnio P papėdėje į Akmenyno upelį griūvančio kultūrinio sluoksnio tyrinėjimai¹⁴. Tyrinėtame 69 m² plote aptiktas 80–180 cm storio papėdės gyvenvietės kultūrinis sluoksnis su gausiais radiniais, datuojamas IX–XII a.¹⁵

Ištyrus labiausiai griūvančią papėdės gyvenvietės dalį ties Akmenyno upelio posūkiu, jos tyrinėjimo darbai laikinai nutraukti, nors abipus tyrinėtos vietos dar liko griūvančio kultūrinio sluoksnio atodangų (jos griūva lėčiau, nes čia upės vaga tiesi). Per 2005 m. tyrinėjimų sezoną paaiškėjo, kad piliakalnio liekanos toliau griūna į Akmenos upę ir jas irgi reikia skubiai tyrinėti. Todėl 2006 m. archeologiniai tyrinėjimo darbai vykdyti tik piliakalnyje siekiant iširti jo labiausiai griūvančią dalį.

PILIAKALNIO IR PAPĖDĖS GYVENVIETĖS APRAŠYMAS

Vedrių piliakalnio aprašymas jau buvo pateiktas 2005 m. jo papėdės gyvenvietės tyrinėjimų atskaitoje¹⁶, tačiau, kadangi 2006 m. pradėtas tyrinėti pats piliakalnis, jo aprašymas pateikiamas dar kartą.

Piliakalnis (N55°30'37.0"; E22°21'33.3") įrengtas Akmenos kairiajame ir Akmenyno dešiniajame krantuose, jų santakoje esančiame aukštumos kyšulyje. Akmenos upė jau iki XX a. pradžios nuplovė didžiąją piliakalnio aikštelės dalį, išliko tik aikštelės P kraštas ir priešpilis. Pastarasis išlikęs palyginti gerai, tuo tarpu pačio piliakalnio liekanos nėra aiškios. Jos aprašomos pagal dabar matomas jų liekanas, kurių interpretacija po archeologinių tyrimų gali keistis.

Aikštelė buvo pailga R – V kryptimi, apie 80 m ilgio. Jos išliko tik 1–5 m pločio (R pusėje) P kraštas ir šlaitas. Aikštelės R gale supiltas 5 m aukščio, 30 m pločio ties pagrindu

⁸ Lietuvos TSR archeologijos atlasas. Vilnius, 1975. T. II, p. 177 (Nr. 798).

⁹ Vedriai // Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija. Vilnius, 1971. T. 3, p. 700; Statkevičius V. Archeologijos paminklai // Šilalės kraštas. Vilnius, 1994. T. I, p. 276–277.

¹⁰ Tautavičius A. Gyva istorijos knyga // Artojas (Šilalė). 1964 07 14. Nr.83(213), p. 4; Statkevičius V. Nuo Varsėdžių iki Obelyno // Artojas (Šilalė). 1973 08 16, p. 3; Masidunskis P. Šilalės krašto piliakalniai // Šilalės artojas (Šilalė). 1994 09 02. Nr. 69(5148), p. 3.

¹¹ Statkevičius V. Archeologijos paminklai // Šilalės kraštas. Vilnius, 1994. T. I, p. 277.

¹² Lietuvos piliakalniai. Atlasas. Vilnius, 2005. T. II, p. 508–509.

¹³ Baubonis Z., Zabiela G. Šilalės krašto piliakalnių atlasas. Vilnius, 2006, p. 90–93.

¹⁴ Zabiela G. Vedrių piliakalnio papėdės gyvenvietės (Šilalės raj., Upynos seniūn.) 2005 m. archeologinių tyrinėjimų ataskaita // Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas F.1. Nr.4571.

¹⁵ Zabiela G. Vedrių piliakalnio papėdės gyvenvietė // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2005 metais. Vilnius, 2006, p. 57–59, 259–260.

¹⁶ Zabiela G. Vedrių piliakalnio papėdės gyvenvietės (Šilalės raj., Upynos seniūn.) 2005 m. archeologinių tyrinėjimų ataskaita // Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas F.1. Nr. 4571, p.3–4.

pylimas, kurio išorinis 6 m aukščio šlaitas leidžiasi į 20 m pločio, 4 m gylio griovį, už kurio įrengtas priešpilis. Jo aikštelė trikampė, 33x15 m dydžio. Jos R krašte supiltas 33 m ilgio, 5 m aukščio, 16 m pločio ties pagrindu pylimas, už kurio iškastas 20 m pločio, 1,5 m gylio griovys. Piliakalnio aikštelės V gale būta apie 4 m gylio griovio, atkirtusio aukštumos kyšulio galą, kurio paskirtis lieka neaiški. Ši piliakalnio dalis labai nuplauta, viršuje tėra apie 1 m pločio plokštesnė dalis, iš kurios išorinės išvaizdos neįmanoma nustatyti – tai aikštelės, kalvos viršaus ar šlaito dalis. Šios kalvos dalies paskirtis (antroji aikštelė, antras priešpilis, piliakalniui nepanaudota kalvos dalis) turėtų paaiškėti po archeologinių tyrimų. Piliakalnio ir priešpilio šlaitai statūs, 25 m aukščio. Piliakalnio P šlaitas išlikęs gerai, tuo tarpu Š yra ištisinė stati erozinė atodanga, kur molingas gruntas visu jos aukščiu nuolat slenka į Akmeną, kuri nugriuvusią žemę nuolat nuplauna. Kartais žemė nugriūna net kartu su medžiais (vienas toks uosis dabar stovi stačias Akmenos kairiajame krante). Dabar piliakalnyje yra 2 ryškūs erozijos židiniai: R ties aikštelės liekanomis (foto 1–2) ir V ties žemesne piliakalnio kalvos dalimi. Neeroduojanti piliakalnio dalis apaugusi lapuočiais medžiais ir krūmais, priešpilio – irgi, tik jo aikštelė dirvonuoja.

Piliakalnis iš visų pusių apsuptas papėdės gyvenvietės, kuri apima apie 4 ha plotą.

2006 m. piliakalnio tyrinėjimų metu surastų radinių numeracija pradėta nuo vieneto, kadangi iki šiol radinių iš piliakalnio nebuvo. Papėdės gyvenvietėje surastų dirbinių numeracija tęstinė (ją parodo skaičius skliaustuose).

TYRINĖJIMAI

2006 m. Vedrių piliakalnio tyrinėjimai pradėti nuo jo aikštelės liekanų R krašto, esančio R pylimo V papėdėje. Tolesni plotai buvo kasami į V nuo tirtųjų juos jungiant vienas su kitu. Kadangi nebuvo kur dėti žemės (ji dėl siauro viršaus ji byrėjo šlaitais žemyn) pati plotų kasimo seka ne visiškai atitiko jų numeraciją (po P2, kastas P4, toliau – P3 ir toliau jau plotų numeracijos seka). Pats R pylimas, nors jo išlikusi tik P dalis, šiuo metu apaugęs stambiais medžiais ir negriūna, nors ir apgadintas žvėrelių urvų (foto 3–4), kurie jį ardo iš visų pusių. Viso priskaičiuota 14 neseniai iškastų žvėrelių urvų, iš kurių 2 (PR ir Š pylimo šlaituose) yra visiškai švieži ir matyt gyvenami. Iš urvų išmestoje žemėje (rausvas priemolis) aptikta tik nedidelių briaunuotų (nuo ugnies suskilusių) akmenų. Jo tyrinėjimai šiuo metu netikslingi.

PLOTAS 1

Plotas 1 (N55°30'37.2"; E22°21'29.5") užmatuotas piliakalnio R pylimo V papėdėje (pav.1) (foto 5–6). Jis orientuotas pagal išlikusias piliakalnio aikštelės liekanas, beveik R–V kryptimi (72°–252°), 10x2 m dydžio. Patogumo dėlei toliau visur ataskaitoje tiriamų plotų orientacija (išskyrus P3) nurodoma tiesiog R–V. P1 suskirstytas 1 m² dydžio kvadratais, kurie R–V kryptimi sužymėti skaičiais 1–10, P–Š kryptimi – raidėmis A, B (pav.2). Kadangi P1 Š pakraštys (kv.1–10 Š kraštai) yra jau nugriuvęs, bendras jo plotas yra 18 m². P1 paviršius beveik lygus, tik kiek (apie 50 cm) žemėjantis į V ir P puses. Jo paviršiaus niveliacijos duomenys pateikiami ploto plane (pav.2). Pastarieji dėl geodezinio reperio piliakalnio aplinkoje nebuvimo yra santykiniai (už atskaitos tašką paimant įkartą pylimo V šlaite augančio medžio kelme). P1 apaugęs reta žole ir smulkiais krūmeliais. Kv.5–6A yra 30 cm skersmens jaunų liepų krūmas, išaugęs iš kv.5A buvusio jau supuvusio 60 cm skersmens liepos kelmo. Kv.9–10B styro didelis 1 m skersmens liepos kelmas, iš kurio kv.10B esančio apie 30 cm skersmens plotelio želia atžalos. Kv.A linija praeina takelis. Prieš tyrimus visi krūmai iškirsti, o stambūs kelmai palikti. Jie palaipsniui atkasinėjami tyrimų metu.

Ploto 1 paviršių patikrinus su metalo detektoriumi kv.1B 5 cm gylyje pilkoje žemėje rasta geležinė sulenkta dabartinė vinis, kv.5A 5 cm gylyje – dabartinė geležinė vielutė, kv.6B 5 cm gylyje – surūdijusios geležies gabalėlis (nesenas) (foto 50:6). Velėna nesusidariusi, iškart visame plote kasamas pilkas miškožemis (foto 7–8), kuriame kv.10B aptikti keli 10–20 cm skersmens briaunuoti (nuo ugnies suskilę) akmenys, čia atnešti greičiausiai turistų. Liepos kelme kv.10B esančioje įduboje aptikti 2 paukščio kojos kaulai (neseni, neimti). Pilkame miškožemyje kv.1–2A–B aptikta iki 10 cm skersmens briaunuotų (nuo ugnies suskilusių) akmenukų, čia matyt patekusių nuo pylimo (kaip atsitiktiniai nefiksuoti). Kv.7–8A 20 cm gylyje aptikta pora iki 20 cm skersmens akmenų. Kv.6A 20 cm gylyje šalia kelmo rasta geležinė vielutė (nesena), kv.8B 20 cm gylyje jau nugriuvusiame šlaite esančiame pilkame miškožemyje – geležinė vinis (nesena, nuo ganyklinės tvoros, kuri ėjusi kažkur per piliakalnį). 20 cm gylyje didžiojoje P1 dalyje pilkas miškožemis baigiasi ir prasideda pilkai rusvo priemolio sluoksnis. Realiai tai jau įžemis, tik paveiktas miškožemio organikos. Tikras įžemis – šviesiai rusvas molis – P1 pasiektas 20–30 cm gylyje (foto 9–10). Miškožemio – įžemio riboje kv.2–3A fiksuoti keli labai smulkūs raudono molio tinko gabalėliai, mažesni nei 1 cm³. Įžemyje jokių žmogaus veiklos pėdsakų nepastebėta, yra tik esamų ir buvusių šaknų liekanų. Panašu, kad P1 tyrinėtas jau nebe aikštelės pakraštyje, tačiau iš šlaito viršutinės dalies susiformavusioje plokštumoje.

PLOTO 1 SIENELIŲ PROFILIAI

P SIENELĖ

Po viršutiniu 20 cm (kv.5) – 30 cm (kv.7) storio pilku miškožemiu yra įžemis – šviesiai rusvas molis (pav.2).

R SIENELĖ

Po viršutiniu 10 cm (kv.B) – 25 cm (kv.A) storio pilku miškožemiu yra įžemis – šviesiai rusvas molis (pav.2).

PLOTAS 2

Plotas 2 (N55°30'37.3"; E22°21'29.9") kastas į V nuo P1, platesnėje plokščioje piliakalnio aikštelės dalyje (pav.1) (foto 11–12). Ploto orientacija ta pati kaip ir P1 – beveik R–V kryptimi (72°–252°). P2 dydis 5x5 m. P2 suskirstytas 1 m² dydžio kvadratais, kurie R–V kryptimi sužymėti skaičiais 1–5, P–Š kryptimi – angliškos abėcėlės raidėmis A–E (pav.3). Kadangi P2 Š–ŠR pakraštys (visi kv.1–2E, kv.1–2D ir 3–5E Š kraštai) yra jau nugriuvęs, plotas realiai yra trapecijos formos, platejančia V dalimi. Bendras P2 plotas yra 20 m². Tyrimų eigoje kv.4E aptikus akmenų grindinėlį, išeinantį už P2 Š sienelės ribų, į Š nuo kv.3–4E buvo padaryta 1x0,5 m dydžio (0,5 m²) išpjova. Tokiu būdu bendras P2 ištirtas plotas siekia 20,5 m². P2 paviršius (kv.B–C linijos) beveik lygus, kv.A linijoje jau yra šlaito viršutinė dalis, kv.D–E linijos jau pakliūna į anksčiau nugriuvusią piliakalnio dalį. Jo paviršiaus niveliacijos duomenys pateikiami ploto plane (pav.3). P2 apaugęs reta žole ir smulkiais krūmeliais (kv.1–2A–D, 3A). Kv.5B paviršiuje matyti 40 cm skersmens duobutė – greičiausiai užgriuvusi žvėrelio urvo vieta. Kv.5–6A yra 30 cm skersmens jaunų liepų krūmas, išaugęs iš kv.5A buvusio jau supuvusio 60 cm skersmens liepos kelmo. Kv.9–10B styro didelis 1 m skersmens liepos kelmas, iš kurio kv.10B esančio apie 30 cm skersmens plotelio želia atžalos. Kv.A linija praeina takelis. Prieš tyrimus visi krūmai iškirsti, o stambūs kelmai palikti. Jie palaipsniui atkasinėjami tyrimų metu.

Paviršiuje vietomis yra iki 5 cm storio velėna. Joje kv.1C rastas dabartinė geležinė vinis, kv.2C – laido gabalėlis nuo duonos maišelių užspaudimo (gali būti likęs nuo pernykštės ekspedicijos), kv.2D – dabartinė geležinė viela. Po velėna visame P2 kasamas pilkas į apačią šviesėjantis miškožemis, kurio storis siekia iki 20 cm. Jame maždaug 5 cm gylyje aptikta paskirų iki 10 cm skersmens akmenukų. Pastarieji preparuojami kaip akmenų *grindinys* (foto 13–14). Kv.3B 10 cm gylyje pilkoje žemėje tarp akmenų rasta pora lipdytų lygiu paviršiumi labai smulkių **šukelių** (neinventorintos), kv.5C 10 cm gylyje pilkoje žemėje tarp akmenų – 3 nedidelės lipdyta lygiu paviršiumi **šukelės** (Nr.1–3) (foto

52:1–3). Grindinį sudaro nedideli (nuo 6x4x4 cm iki 20x16x11 cm – vidutinis dydis 10x10x8 cm) akmenys, padrikai sudėti per vieną sluoksnį pilko dirvožemio apačioje ant įžemio – gelsvai pilko molio (foto 15–16) arba iki 5 cm aukščiau jo, jau gelsvai pilkame miškožemyje.

Kv.3–4A įžemyje aptikta 30 cm skersmens iki 10 cm gylio duobutė, užpildyta pilkai gelsvu priesmėliu. Tai tarsi senesnio žvėrelio urvo užgriuvusi dalis. Įžemio lygyje kv.4E aptikta 75x35 cm dydžio iki 20 cm gylio duobutė, užpildyta smulkiais akmenukais. Kadangi ši duobutė išėjo už P2 Š sienelės ribų, jai pilnai atkasti ties kv.3–4E padaryta 100x50 cm dydžio išpjova. Akmenukai duobutėje siekia nuo 5x5x5 cm iki 12x7x7 cm dydžio. Pati duobutė orientuota ŠR–PV (35°–215°) kryptimi, ŠR pusėje išeina į nugriuvusį šlaitą. Akmenukai joje guli pilkoje paviršinėje žemėje, kas rodo vėlyvą duobutės kilmę. PV dalyje akmenukai guli tiesiog gelsvai rusvame molyje nesiskiriančiame nuo įžemio. Panašu, kad duobutę bus iškasę ir aplinkoje surinktus akmenukus joje užkasę kažkokie piliakalnio lankytojai.

PLOTO 2 SIENELIŲ PROFILIAI

R SIENELĖ

Po viršutiniu 10 cm (kv.C) – 30 cm (kv.B) storio pilku miškožemiu (jame yra stambių šaknų) yra įžemis – rusvas molis (pav.3).

P SIENELĖ

Po viršutiniu 12 cm (kv.4) – 23 cm (kv.3) storio pilku miškožemiu yra įžemis –rusvas molis (pav.3).

V SIENELĖ

Po viršutiniu 18 cm (kv.D) – 30 cm (kv.B) storio pilku dirvožemiu yra įžemis – rusvas molis (pav.3).

PLOTAS 3

Plotas 3 (N55°30'37.2"; E22°21'29.5") kastas į V nuo P2 (kv.5A–E), tai, kad būtų galima padaryti skersinį viršutinės šlaito dalies ir aikštelės krašto pjūvį (pav.1) (foto 17). Dėl to pasikeitė ploto orientacija. Pastarasis plotas yra vienintelis orientuotas statmenai visiems kitiems tyrinėtiems plotams. P3 orientuotas beveik Š–P kryptimi (342°–162°). Patogumo dėlei toliau visur ataskaitoje P3 orientacija nurodoma tiesiog P–Š. P3 dydis 10x2 m. Jis suskirstytas 1 m² dydžio kvadratais, kurie P–Š kryptimi sužymėti skaičiais 1–10, R–V kryptimi – raidėmis A, B (pav.4). Kadangi P3 aikštelės liekanų lygyje V pusėje ties kv.6–10A nepasiekė piliakalnio skardžio, ties kv.6–10A padaryta 5x2 m dydžio (plotis

priklausė nuo skardžio linijos) išpjova (jos bendras plotas 5 m²). Tokiu būdu bendras P3 plotas yra 25 m². P5 paviršius beveik tolygiai gana smarkiai (per 3,5 m) nuolaidėja į P pusę (kv.1–5A–B yra gerai išlikęs piliakalnio šlaitas) ir tik kv.8–9A–B yra beveik lygus (tai piliakalnio aikštelės kraštas, kuris kv.10A–B erozijos pasekoje jau nuolaidėja į Š pusę) Jo paviršiaus niveliacijos duomenys pateikiami ploto plane (pav.4). P3 apaugęs reta žole.

Paviršiuje yra iki 5 cm storio velėna. Joje kv.2A rasta aliumininė viela, kv.2B – geležinė kilpvinė naudota kaip spygliuotos vielos pritvirtinimui prie medinio tvoros kuolo, kv.6A – geležinė sąvaržėlė, kv.10A – laido gabalėlis nuo duonos maišelių užspaudimo. Po velėna kasamas pilkas miškožemis, kuriame aptinkami pavieniai akmenukai. Kv.6B 15 cm gylyje jame rasta lipdyta **šukė** (Nr.4) (foto 52:4), netoli kurios tame pat kvadrato – stambesnis angliukas (paimtas radiokarboninei analizei). 10–20 cm gylyje pilkame miškožemyje atsidengė akmenų *grindinys* (foto 18–19). Ypač jis aiškus šlaite kv.1–5A–B. Grindinio akmenys dėti per vieną sluoksnį, 5x4x3 cm – 23x8x5 cm dydžio (vidutinis dydis – 11x10x6 cm). Vienas akmuo kv.4A yra 17x12x12 cm dydžio. Akmenų grindinys aikštelės pakraštyje yra vos 6–10 cm gylyje nuo paviršiaus, tuo tarpu šlaite jis atkastas 25–30 cm gylyje. Po akmenimis yra iki 20–25 cm storio gelsvai pilko priemolio su smulkiais degėsiukais ir molio tinko trupinėliais sluoksnis. Jame kv.1B, 3A ir 5A 30 cm gylyje akmenų grindinio lygyje rasta brūkšniuotos **keramikos šukė**(Nr.5, 19–22) (foto52:5, 19; 53:20–22), tame tarpe ir kv.1A 40 cm gylyje pilkoje žemėje rastas lipdyto puodo **dugnas** (Nr.21) (foto 53:21). Kv.4B 30 cm gylyje jau gelsvame priemolyje rastas geležinės sagties **liežuvėlis** (Nr.1) (foto 50:1), gulėjęs smaigaliu į R. Kv.1–4A šlaite yra iki 22 cm gylio įduba, užpildyta pilkesne žeme, kurioje rasta daugiau lipdytos brūkšniuotos ir lygiu paviršiumi **keramikos** (ypač kv.2–3A) (Nr.6–18, 23–34) (foto 52: 6–18; 53: 23–34). Panašu, kad čia yra į šlaitą suslinkusio kultūrinio sluoksnio likučiai. Kv.8B įžemyje yra iki 10 cm gylio neryškiais kontūrais 60x50 cm skersmens duobutė – seno supuvusio kelmo vieta, užpildyta pilka žeme.

Išpjovoje į V nuo kv.7–10 po pilku miškožemiu aptiktas įžemis – rusvas ar gelsvas molis. Akmenų *grandinio* liekanos aptiktos tik į V nuo kv.6–7 (foto 20). Čia akmenys gulėjo pilkame dirvožemyje maždaug 1,2x1,2 m dydžio plote, 5 cm aukščiau įžemio (foto 21). Grindinio akmenų dydis siekė nuo 4x4x3 cm iki 14x14x10 cm (vidutinis dydis – 8x8x6 cm).

Įžemis – rusvas molis – šlaite kv.1–5A–B pasiektas 40–60 cm gylyje (giliau P3 R dalyje kv.B linijoje) po gelsvai pilko priemolio sluoksniu (foto 22).

PLOTO 3 SIENELIŲ PROFILIAI

Š SIENELĖ

Po viršutiniu 8 cm (kv.A) – 10 cm (kv.B) storio pilku miškožemiu yra įžemis – rusvas molis (pav.4).

R SIENELĖ

Paviršiuje yra 15 cm (kv.4) – 20 cm (kv.2) storio pilko miškožemio sluoksnis, po kuriuo kv.1–5 yra iki 20 cm (kv.1) storio gelsvai pilko priesmėlio sluoksnis (jame kv.3 yra pora 10–20 cm skersmens akmenų). Po gelsvai pilko priesmėlio sluoksniu kv.1–5 30 cm (kv.4) – 45 cm (kv.5) gylyje yra iki 30 cm (kv.2) storio pilko dirvožemio sluoksnis. Po pilko miškožemio sluoksniu (kv.1–5) ir gelsvai pilko priesmėlio sluoksniu (kv.5) 30 cm (kv.5) – 65 cm (kv.2) gylyje yra įžemis – rusvas molis (pav.4) (foto 23).

P SIENELĖ

Paviršiuje yra 10 cm (kv.A) – 18 cm (kv.B) storio pilko miškožemio sluoksnis, po kuriuo yra 15 cm (kv.B) – 22 cm (kv.A) storio gelsvai pilko priesmėlio sluoksnis, po kuriuo kv.B 30–40 cm gylyje yra iki 30 cm storio pilko dirvožemio sluoksnis. Po pilko miškožemio sluoksniu (kv.B) ir gelsvai pilko priesmėlio sluoksniu (kv.A) 25 cm (kv.A) – 60 cm (kv.B) gylyje yra įžemis – rusvas molis (pav.4) (foto 24).

V SIENELĖ

Paviršiuje yra 10 cm (kv.1) – 30 cm (kv.8) storio pilko miškožemio sluoksnis, po kuriuo kv.1–5 yra iki 20 cm (kv.2) storio gelsvai pilko priesmėlio sluoksnis. Po gelsvai pilko priesmėlio sluoksniu (kv.1–5) ir pilko miškožemio sluoksniu (kv.6–10) 12 cm (kv.10) – 40 cm (kv.2) gylyje yra įžemis – rusvas molis (pav.4).

PLOTAS 4

Plotas 4 (N55°30'37.2"; E22°21'29.2") kastas į V nuo P3 kv.4–5A, piliakalnio šlaito viršutinėje dalyje (pav.1). Ploto orientacija ta pati kaip ir ankstesnių – beveik R–V kryptimi (72°–252°). P4 dydis 5x2 m. Jis suskirstytas 1 m² dydžio kvadratais, kurie R–V kryptimi sužymėti skaičiais 1–5, P–Š kryptimi – raidėmis A, B (pav.5). P4 V pakraštys (kv.5B visiškai, kv.3A–B, 5A dalinai) yra jau nugriuvęs, tad bendras jo plotas yra 7,5 m². P4 paviršius kiek kyla (iki 50 cm) į V pusę ir tolygiai (per 1 m) nuolaideja į P pusę. Jo paviršiaus niveliacijos duomenys pateikiami ploto plane (pav.5). P4 apaugęs reta žole ir smulkiais krūmeliais (kv.1–2A–D, 3A). Kv.3–4A–B paviršiuje styro 55x40 cm dydžio

kelmas su didžiulėmis šaknimis, kv.3B auga 8 cm skersmens liepos atžala (pašalinta). Stambus kelmas kv.3–4A–B paliktas, tik atkasinėtas tyrimų metu.

Paviršiuje yra iki 5 cm storio velėna. Po ja kasamas pilkas miškožemis. Jame kv.1A–B aptikta pavienių akmenų. Akmenys gulėjo padrikai tiesiai ant gelsvo molio sluoksnio. Akmenų dydis buvo nuo 5x5x3 cm iki 14x13x7 cm (vidutinis dydis – 10x7x5 cm) (foto 25–26). Miškožemio storis siekė iki 25 cm. Po juo visame P4 pasiektas įžemis – rusvas (V pusėje labiau gelsvas) molis (foto 27–28).

PLOTO 4 SIENELIŲ PROFILIAI

Š SIENELĖ

Po viršutiniu 15 cm (kv.1) – 20 cm (kv.2) storio pilku miškožemiu (jame kv.1 yra pora 10–15 cm skersmens akmenų) yra įžemis – rusvas – gelsvas molis (pav.5).

P SIENELĖ

Paviršiuje yra 18 cm (kv.3) – 22 cm (kv.2) storio pilko miškožemio sluoksnis, po kuriuo kv.1–2 yra iki 10 cm (kv.1) storio gelsvai pilko priesmėlio sluoksnis. Po pilko miškožemio sluoksniu (kv.2–5) ir gelsvai pilko priesmėlio sluoksniu (kv.1–2) 18 cm (kv.3) – 30 cm (kv.1) gylyje yra įžemis – rusvas molis (pav.5).

V SIENELĖ

Po viršutiniu 13–16 cm storio pilku miškožemiu yra įžemis – gelsvas molis (pav.5).

PLOTAS 5

Plotas 5 (N55°30'37.2"; E22°21'29.3") kastas į P nuo P4 ir į V nuo P3 kv.2–3A, piliakalnio šlaito viršutinėje dalyje (pav.1). Ploto orientacija ta pati kaip ir ankstesnių – beveik R–V kryptimi (72°–252°). P5 dydis 5x2 m. Jis suskirstytas 1 m² dydžio kvadratais, kurie R–V kryptimi sužymėti skaičiais 1–5, P–Š kryptimi – raidėmis A, B (pav.6). Bendras jo plotas yra 10 m². P5 paviršius nežymiai (per 30 cm) kyla į V pusę ir tolygiai (per 1 m) nuolaidėja į P pusę. Jo paviršiaus niveliacijos duomenys pateikiami ploto plane (pav.6). P5 apaugęs reta žole ir smulkiais krūmeliais (pašalinti).

Paviršiuje yra iki 5 cm storio velėna. Po ja kasamas pilkas miškožemis, kurio apatinėje dalyje atkasti paskiri natūralūs ir briaunuoti (nuo ugnies suskilę) akmenys. Jų daugiau rasta kv.4A, mažiau – kv.2–3A–B. Akmenų dydis buvo nuo 4x3x3 cm iki 14x12x7 cm (vidutinis dydis – 8x6x6 cm). Tai šlaite buvusio akmenų grindinėlio liekanos (foto 29–30, 32). Po miškožemiu P5 R dalyje (kv.1–2A–B) buvo iki 20 cm storio gelsvai pilko priesmėlio sluoksnis, kuriame jokių radinių nerasta. Po juo giliau (30–40 cm gylyje)

likusioje dalyje– po miškožemiu 20–25 cm gylyje) pasiektas įžemis – gelsvas molis (foto 31).

PLOTO 5 SIENELIŲ PROFILIAI

P SIENELE

Po viršutiniu 15 (kv.5) – 20 (kv.2) cm storio pilku miškožemiu yra įžemis – gelsvas molis (pav.6).

PLOTAS 6

Plotas 6 (N55°30'37.2"; E22°21'29.0") kastas į V nuo P5, į P nuo skardžio (pav.1). Nedidelis iki 50 cm dydžio kampelis, buvęs į V nuo P4 kv.5A ir į Š nuo kv.1B, nugriuvo vos pradėjus nuiminėti paviršinį sluoksnį. Ploto orientacija ta pati kaip ir ankstesnių – beveik R–V kryptimi (72°–252°). P6 dydis 10x2 m. Jis suskirstytas 1 m² dydžio kvadratais, kurie R–V kryptimi sužymėti skaičiais 1–10, P–Š kryptimi – raidėmis A, B (pav.6). P6 Š pakraštys (kv.B linija) yra dalinai nugriuvęs, tad bendras jo plotas yra 19 m². P6 paviršius kiek žemėja (iki 20–70 cm) į V pusę ir tolygiai (beveik per 1 m) R dalyje nuolaidėja į P pusę, nes čia jau yra piliakalnio šlaito viršutinė dalis. Tuo trapu V dalyje P6 kasamas tarsi plokščiaje aikštelės pakraštyje. Jo paviršiaus niveliacijos duomenys pateikiami ploto plane (pav.6). P6 apaugęs reta žole, kv.B linija palei skardį praeina nežymus takelis. Į Š nuo kv.4–5B styro virš skardžio pakibęs 50 cm skersmens senas liepos kelmas su atžalomis (tyrimų metu nugriuvo žemyn), kv.7A auga 2 30 cm skersmens liepos (paliktos).

Velėna nesusidariusi, iškart kasamas pilkas miškožemis, kurio storis siekia 10–15 cm. Kv.1A 10 cm gylyje pilkame miškožemyje rasta II pasaulinio karo laikų kulka (pav.50:7). Ties P sienele kv.1–6A miškožemio sluoksnis storis siekia iki 30–40 cm. Po miškožemiu yra įžemis – rusvas molis su 1–2 cm skersmens akmenukais (foto 35–36). Kv.1–2A–B 4A ir 7A virš įžemio aptikta pavienių briaunuotų (skaldytų ar suskilusių ugnies poveikyje) akmenukų – greičiausiai šlaitą tvirtinusio grindinėlio likučiai (foto 33–34). Akmenukų dydis yra nuo 4x4x2 cm iki 12x11x1 cm (vidutinis dydis – 10x7x5 cm). Kv.1A 20 cm gylyje aptiktas 17x10x5 cm dydžio skilęs akmuo.

PLOTO 6 SIENELIŲ PROFILIAI

R SIENELE

Po viršutiniu 20 cm (kv.B) – 25 cm (kv.A) storio pilku miškožemiu yra įžemis – rusvas molis (pav.6).

P SIENELĖ

Po viršutiniu 15 cm (kv.8) – 40 cm (kv.2) storio pilku miškožemiu yra įžemis – rusvas molis (pav.6).

V SIENELĖ

Po viršutiniu 15 cm (kv.A) – 27 cm (kv.B) storio pilku miškožemiu yra įžemis – rusvas molis (pav.6).

PLOTAS 7

Plotas 7 (N55°30'37.2"; E22°21'28.5") kastas į V nuo P6, į P nuo skardžio (pav.1). Ploto orientacija ta pati kaip ir ankstesnių – beveik R–V kryptimi (72°–252°). P7 dydis 10x3 m. Jis suskirstytas 1 m² dydžio kvadratais, kurie R–V kryptimi sužymėti skaičiais 1–10, P–Š kryptimi – raidėmis A, B, C (pav.7). P7 Š pakraštys (kv.C linija) yra visiškai (išskyrus kv.8–9C) nugriuvęs, tad bendras jo plotas yra 21 m². P7 paviršius palengva žemėja (per 70 cm) į V pusę ir kiek (per 20–30 cm) nuolaidėja į Š ir P puses. Jo paviršiaus niveliacijos duomenys pateikiami ploto plane (pav.7). P6 apaugęs reta žole, kv.B linija palei skardį praeina nežymus takelis, kv.4C styro kelmas (jame rasta geležinė vinis).

Velėna nesusidariusi, iškart kasamas pilkas miškožemis, kuriame kv.8C rasta geležinė segtuko galvutė, kv.4–5A – 16x12x5 cm dydžio akmuo. Įžemis – gelsvas kiek žvyringas molis – pasiektas 20 cm gilyje (foto 37–38). Jokių žmogaus veiklos pėdsakų P7 (išskyrus minėtą akmenį) neaptikta.

PLOTO 7 SIENELIŲ PROFILIAI

P SIENELĖ

Po viršutiniu 15 cm (kv.9) – 25 cm (kv.8) storio pilku miškožemiu yra įžemis – gelsvas molis (pav.7).

V SIENELĖ

Po viršutiniu 4 cm (kv.C) – 15 cm (kv.A) storio pilku miškožemiu yra įžemis – gelsvas molis (pav.7).

PLOTAS 8

Plotas 8 (N55°30'37.2"; E22°21'27.6") kastas 7 m į V nuo P7 V sienelės, 3,3 m žemiau P7, į P nuo skardžio, plokštesnėje vietoje (pav.1) (foto 39). P7 ir P8 P kraštinės yra vienoje linijoje. Tarpas tarp tiriamų plotų padarytas dėl kelių priežasčių: P7 nieko nerasta; į V nuo P7 gana staigiai krinta reljefas; ši vieta užaugusi tankiais krūmais; jos R pusėje auga 60 cm skersmens liepa, o V pusėje styro 65 cm skersmens liepos kelmas. P8 orientacija ta

pati kaip ir ankstesnių – beveik R–V kryptimi (72° – 252°). Jo dydis 4x2 m. P8 suskirstytas 1 m² dydžio kvadratais, kurie R–V kryptimi sužymėti skaičiais 1–4, P–Š kryptimi – raidėmis A, B (pav.7). P8 Š pakraštys (kv.B linija) yra nugriuvęs, tad bendras jo plotas yra 6,5 m². P8 paviršius per 1,3 m gana žymiai nuolaidėja į V pusę ir nežymiai (per 20 cm) į Š pusę. Jo paviršiaus niveliacijos duomenys pateikiami ploto plane (pav.7). P8 apaugęs reta žole ir smulkiais krūmeliais (iškirsti).

Velėna nesusidariusi, iškart kasamas pilkas miškožemis, kurio storis siekia 20 cm. Įžemis – rausvas molis (kv.1–3A) arba gelsvas smėlis (kv.4–5A, 1–5B) – pasiektas 15–20 cm gylyje (foto 40). Jokių žmogaus veiklos pėdsakų P8 neaptikta.

PLOTAS 8 SIENELIŲ PROFILIAI

R SIENELĖ

Po viršutiniu 20 cm storio pilku miškožemiu yra įžemis – rausvas molis (kv.A–B) arba gelsvas smėlis (kv.B) (pav.7).

P SIENELĖ

Po viršutiniu 15 cm (kv.4) – 30 cm (kv.1) storio pilku miškožemiu yra įžemis – rausvas molis (kv.1–3) arba gelsvas smėlis (kv.4) (pav.7).

V SIENELĖ

Po viršutiniu 12 cm (kv.A) – 20 cm (kv.B) storio pilku miškožemiu yra įžemis – gelsvas smėlis (pav.7).

PLOTAS 9

Plotas 9 (N55°30'37.2"; E22°21'26.7") kastas 8 m į V nuo P8 V sienelės, 2,1 m žemiau P7, į P nuo skardžio, plokštesnėje vietoje (pav.1) (foto 41). P8 ir P9 P kraštinės yra vienoje linijoje. Tarpas tarp tiriamų plotų irgi padarytas dėl kelių priežasčių, panašių į aukščiau minėtas: P8 nieko nerasta; į V nuo P8 vėl yra gana staigus reljefo kritimas; ši vieta užaugusi tankiais krūmais. Ploto orientacija ta pati kaip ir ankstesnių – beveik R–V kryptimi (72° – 252°). P9 dydis 12x3 m. Jis suskirstytas 1 m² dydžio kvadratais, kurie R–V kryptimi sužymėti skaičiais 1–12, P–Š kryptimi – raidėmis A, B, C (pav.8). P9 Š pakraštys (kv.9–12C visiškai, kv.1–8C ir kv.9–12B dalinai) yra nugriuvęs, tad bendras jo plotas yra 27,5 m². P9 paviršius per 1,5 m nuolaidėja į V pusę ir mažiau (per 70–80 cm) į P ir Š puses. Jo paviršiaus niveliacijos duomenys pateikiami ploto plane (pav.8). P9 apaugęs reta žole ir maždaug prieš dešimtmetį (greičiausiai tvarkant piliakalnį 1994 m.) iškirštais, o dabar vėl ataugusiais lazdynų krūmais (didžiausi buvo kv.4A–B, 9–10A), kurie prieš tyrimus vėl iškirsti pakartotinai, o jų kelmiai pašalinti tyrimų metu.

Velėna nesusidariusi, nuo paviršiaus iškart kasamas pilkas miškožemis (foto 42–43), kuriame kv.2C, 3A, 6A 5 cm gylyje rasta geležinės spygliuotos vielos gabalėlių nuo čia buvusios tvoros, kv.5B – geležinė vinis apvalia galvute nuo tos pačios tvoros, kv.4B – geležinės paprastos vielos gabalėlis. Pilko miškožemio sluoksnio storis siekia 20–25 cm. Įžemis – rudas molis (kv.1–8A–B) arba gelsvas smėlis (kv.9–10A–B) rastas po miškožemio sluoksniu (foto 44–45). Jokių žmogaus veiklos pėdsakų P9 neaptikta.

PLOTO 9 SIENELIŲ PROFILIAI

R SIENELĖ

Po viršutiniu 20 cm (kv.A) – 30 cm (kv.B) storio pilku miškožemiu yra įžemis – rudas molis (pav.8).

P SIENELĖ

Po viršutiniu 20 cm (kv.7) – 30 cm (kv.8) storio pilku miškožemiu yra įžemis – rudas molis (kv.1–11) arba gelsvas smėlis (kv.12) (pav.8).

V SIENELĖ

Po viršutiniu 20 cm (kv.B) – 25 cm (kv.A) storio pilku miškožemiu įžemis – gelsvas smėlis (pav.8).

Palei labiausiai griūvančias piliakalnio liekanas jų aukštesniojoje R dalyje ištyrus 9 plotus (viso 155 m² bendras plotas) ir įvykdžius tyrimų programoje numatytas tyrimų apimtis tolesni Vedrių piliakalnio archeologinių tyrimų darbai kasant plotus nutraukti. Tyrinėti plotai užkasti (foto 48–49). V žemesnė griūvanti piliakalnio kalvos dalis dalis sprendžiant pagal paskutinių plotų tyrimų duomenis pasirodė esanti neperspektyvi, tačiau norint tuo galutinai įsitikinti, P9 aplinkoje atlikti paviršiaus žvalgymai metalo detektoriumi. Pastarieji pateikė netikėtų rezultatų.

PILIAKALNIO ŠLAITO VIDURINĖS DALIES ŽVALGYMAI

P9 yra maždaug piliakalnio liekanų vidurinėje dalyje imant tiek R–V kryptį, ir beveik ties viduriu imant jos aukštį tarp papėdės ir aikštelės liekanų. Tokiu būdu žvalgymai šioje dalyje gali pateikti duomenų apie piliakalnio šlaito vidurinės dalies archeologinę vertę. Žvalgymams buvo pasirinkta čia esanti nelabai aiški apie 12x7 m dydžio per 2 m į P nuolaidėjanti terasėlė (tarsi šlaite buvusio užslinkusio griovio liekana), esanti 9 m į P nuo P9 P sienelės (pav.9). Joje paviršiniame pilkame miškožemyje 1,2 m į P nuo čia augančios stambios drebulės (daugiau žymesnių orientyrų nėra, kaip ir tokių drebulių) 5 cm gylyje rastas žalvarinės **apyrankės** trikampio skersinio pjūvio lankeliu fragmentas (Nr.1 – radinių sąrašo Nr.2) (N55°30'36.9"; E22°21'26.0") (foto 50:2). 4 m į P ir 4,9 m į V nuo tos pačios

drebulės ties čia šlaitu praeinančiu nežymiu takeliu pilkame miškožemyje 30 cm gylyje rasta geležinė įtveriamoji **strėlė** (Nr.2 – radinių sąrašo Nr.3) (N55°30'37.0"; E22°21'26.1"), gulėjusi plunksna į ŠV (foto 50:3). 2,4 m į P ir 0,6 m į R nuo tos pačios drebulės 0,4 m į Š nuo čia šlaitu praeinančio nežymaus takelio pilkame miškožemyje 20 cm gylyje rastas žalvarinis **susilydymas** (Nr.3 – radinių sąrašo Nr.4) (N55°30'37.0"; E22°21'26.2") (foto 50:4). 2,4 m į P ir 2,9 m į R nuo tos pačios drebulės čia šlaitu praeinančio nežymaus takelio vietoje 2,3 m į R nuo radinio Nr.3 radimo vietos pilkame miškožemyje 20 cm gylyje rastas žalvarinė **kilpa** (Nr.4 – radinių sąrašo Nr.5) (N55°30'37.0"; E22°21'26.2") (foto 50:5). Šie 4 archeologiniai radiniai parodė, kad būtina tyrinėti ir piliakalnio V dalį. Be archeologinių radinių šioje vietoje pilko paviršinio miškožemio sluoksnyje rasti dar 2 geležiniai dirbiniai, datuojami XX a. Tai skeveldra (pav.50:8) ir lenkta geležėlė (pav.50:9).

PAPĖDĖS GYVENVIETĖS Š DALIES ŽVALGYMAI

Į Š nuo piliakalnio, kitapus Akmenos, jos dešiniajame krante, maždaug 100 m į Š nuo dabartinės upės vagos, apie 2 ha plote iki 2 m aukščio pakilumėlėje (buvusiame Akmenos krante) 2005 m. aptikta nežinoma Vedrių piliakalnio papėdės gyvenvietės (N55°30'44.0"; E22°21'22.3") dalis. Tuomet suartos dirvos paviršiuje aptikta degusių suskilusių akmenų, molio tinko, smulki keramikos šukė¹⁷. 2006 m. tyrinėjimo metu ši gyvenvietės dalis rasta vėl suarta, tik plačiau (foto 46). Vizualiai pražvalgius jos suartą teritoriją jos R dalyje įvairiose vietose rasta daugiau lipdytos lygiu paviršiumi keramikos **šukių** (Nr.268–280) (foto 54:268–280) (jų tarpe viena šukė ornamentuota išpaudėlių eile (Nr.270 (foto 54:270))), vienas sveikas akmeninis **trintuvas** (radinių sąrašo Nr.76) (foto 51:3) ir dar dviejų tokių **trintuvų** fragmentai (radinių sąrašo Nr.77–78) (foto 51:1–2). Apie 20x20 m dydžio suartas šios gyvenvietės R dalies plotelis, nutolęs nuo Akmenos upės vagos per 60–80 m (foto 47), buvo žvalgytas metalo detektoriumi (pav.9). Pilkame armenyje rasti 8 archeologiniai radiniai. 76 m į Š nuo Akmenos pakrantės ir 3,4 m į V nuo suarto lauko R krašto rasta žalvarinio **smeigtuko** galvutė (Nr.1 – radinių sąrašo Nr.67) (foto 50:10). 77 m į Š nuo Akmenos pakrantės ir 4,8 m į V nuo suarto lauko R krašto rasta geležinė įtveriamoji lanko **strėlė** (Nr.2 – radinių sąrašo Nr.68) (N55°30'41.7"; E22°21'28.6") (foto 50:11). 63 m į Š nuo Akmenos pakrantės ir 7 m į V nuo suarto lauko R krašto rasta žalvarinio **smeigtuko** adata (Nr.3 – radinių sąrašo Nr.69) (foto 50:12). 62 m į Š nuo Akmenos pakrantės ir 6,5 m į V nuo suarto lauko R krašto rasta kita geležinė įtveriamoji lanko **strėlė** (Nr.4 – radinių sąrašo Nr.70) (N55°30'41.4"; E22°21'28.9) (foto 50:13). 73 m į Š nuo Akmenos pakrantės ir 6,7 m į V nuo suarto lauko R krašto rasta trečia geležinė

¹⁷ Zabiela G. Vedrių piliakalnio papėdės gyvenvietės (Šilalės raj., Upynos seniūn.) 2005 m. archeologinių tyrinėjimų ataskaita // Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas F.1. Nr. 4571, p.14

įtveriamoji lanko **strėlė** (Nr.5 – radinių sąrašo Nr.71) (foto 50:14). 75 m į Š nuo Akmenos pakrantės ir 6,5 m į V nuo suarto lauko R krašto rastas žalvarinio dirbinio smulkus **fragmentas** (Nr.6 – radinių sąrašo Nr.72) (foto 50:15). 72 m į Š nuo Akmenos pakrantės ir 8 m į V nuo suarto lauko R krašto rasta geležinė **lystelė** (Nr.7 – radinių sąrašo Nr.73) (foto 50:16). 61 m į Š nuo Akmenos pakrantės ir 12 m į V nuo suarto lauko R krašto rasta žalvarinis **kabutis** (Nr.8 – radinių sąrašo Nr.74) (N55°30'41.3"; E22°21'28.4") (foto 50:17). Jau po žvalgymų iš surinktų XX a. metalinių dirbinių buvo išskirta geležinė **lystelė** (radinių sąrašo Nr.75) (foto 50:18), kurią galima skirti prie archeologinių dirbinių. Surinkti dirbiniai datuojami IX–XII a. Greičiausiai jie susiję su dviem čia stovėjusiais pastatais, sunaikintais kažkokio antpuolio metu.

Detektoriumi žvalgytoje teritorijoje stovėjo ir XX a. sodyba: rasta apvalių geležinių vinių (foto 55:6–10), varžtas (foto 55:11), grandininės pavaros narelis (foto 55:16), gilzės ar vamzdelio fragmentas (foto 55:12), 1963 m. TSRS 2 kapeikos (N55°30'41.5"; E22°21'28.6") (foto 55:14), plytgalikuų (foto 55:1), silikatinio šlako (foto 55:13, 17), įvairios XX a. datuojamos žiestos keramikos šukių (foto 55:2–5), paskirų gyvulių kaulų fragmentų (paimtas dantis) (foto 55:18).

Surinkti radiniai rodo į Š nuo Vedrių piliakalnio, Akmenos dešiniajame krante esant vertingą papėdės gyvenvietės dalį, kuria reikia skubiai praplėsti saugomą piliakalnio ir papėdės gyvenvietės teritoriją.

IŠVADOS

2006 m. pradėti Vedrių piliakalnio archeologiniai tyrinėjimai. Piliakalnio liekanų R dalyje ties R piliakalnio erozijos židiniu ištirti 9 plotai bendro 155 m² ploto. Tyrinėtoje vietoje surastas iki 40 cm (P2 ir 3, labiau šlaite) neintensyvus kultūrinis sluoksnis su akmenų grindinio liekanomis bei lipdyta brūkšniuota ir lygiu paviršiumi keramika. Sluoksnyje surastas ir vienintelis metalinis radinys – geležinės diržo sagties liežuvėlis. Sluoksnio struktūra rodo, kad jis čia greičiausiai yra suslinkęs jau nuo nebeišlikusios aikštelės, o akmenų grindinėlis tiesiog tvirtino šlaito paviršių. Pagal radinius sluoksnį galima datuoti I tūkst. pradžia. Nors piliakalnio išvaizda rodo Vedrių piliakalnį buvus naudojamą II tūkst. pradžioje (tą patvirtino ir 2005 m. P papėdės tyrinėjimai), šio laikotarpio medžiagos tyrinėtose vietose nerasta. Užtat 4 maždaug IX–XII a. datuojami metaliniai dirbiniai rasti nežymioje terasėlėje piliakalnio šlaito vidurinėje dalyje jo liekanų centrinėje dalyje.

Vedrių piliakalnio tyrinėjimų metu surinkti archeologiniai radiniai (keramikos šifras – “V06“) perduoti Lietuvos nacionaliniam muziejui (žr. priedą Nr.3). Grafinė bei

fotofiksacinė medžiaga skaitmeniniu pavidalu bei anglies pavyzdys radiokarboninei analizei yra pas šios ataskaitos autorių. Šios ataskaitos parengti 3 vienodi egzemplioriai, kurių vienas saugomas Lietuvos istorijos instituto Rankraštyne, kitas – Kultūros paveldo departamente, trečias – Lietuvos nacionaliniame muziejuje. Kadangi 2006 m. ištirta maždaug pusė griūvančio piliakalnio liekanų, liko netyrinėta ir dalis eroduojamo papėdės gyvenvietės ploto jų archeologinius tyrinėjimus numatoma pratęsti 2007 m.

RADINIŲ SĄRAŠAS

PLOTAS 3

1. **Liežuvėlis** geležinis nuo diržo sagties, kiek lenktas, smailejančiu galu, be užkabos. Ilgis 49 mm, storis 4–5 mm. Svoris 4 g. Rasta kv.4B g. 50 cm (Nr.1) (foto 50:1).

ATSITIKTINIAI DIRBINIAI

2. **Apyrankės** žalvarinės lankelio fragmentas (galas). Lankelis trapecijos formos pjūvio, 49 mm ilgio, 9x6 mm storio. Gale matyti 4 skersinių brūkšnelių ornamentas. Svoris 13 g. Rastas piliakalnio P šlaito terasoje g. 5 cm (Nr.1) (foto 50:2).

3. **Strėlė** ? geležinė įtveriamoji ylos formos plunksna, nulūžusiu smaigaliu, suplota keturkampe įtvara. Ilgis 69 mm, plunksnos ilgis 37 mm, smaigalio ilgis 37 mm, storis 5–8 mm, įtvaros storis 6x8 mm. Svoris 10 g. Rasta piliakalnio P šlaito terasoje g. 30 cm (Nr.2) (foto 50:3).

4. **Susilydymas** žalvarinis, beformis, kiek plokščias. Dydis 29x13 mm, storis 4–6 mm. Svoris 5 g. Rasta piliakalnio P šlaito terasoje g. 20 cm (Nr.3) (foto 50:4).

5. **Kilpa** žalvarinė aštuoniukės formos vienu suplotu ir apvaliai užriestu galu, kitu nulūžusiu galu, padaryta iš apvalios 4 mm skersmens vielos. Dydis 25x19 mm, užriesto galo skersmuo 7 mm, storis 5 mm. Svoris 6 g. Rasta piliakalnio P šlaito terasoje g. 20 cm (Nr.4) (foto 50:5).

PAPĖDĖS GYVENVIETĖ Į ŠIAURĘ NUO PILIAKALNIO

ATSITIKTINIAI DIRBINIAI

67. **Galvutė** žalvarinė nuo kryžinio smeigtuko kryžmos, apvali, su 4 mm aukščio iškilimu vienoje pusėje, plokščia. Dydis 19x14 mm, storis 3 mm. Svoris 4 g (Nr.1) (foto 50:10).

68. **Strėlė** geležinė įtveriamoji keturkampio skersinio pjūvio ylos formos plunksna, nulūžusiu smaigaliu, kiek lenkta apvalia įtvara. Ilgis 95 mm, plunksnos ilgis 35 mm, smaigalio ilgis 35 mm, storis 6x6 mm, įtvaros storis 4 mm. Svoris 9 g (Nr.2) (foto 50:11).

69. **Adatos** žalvarinės nuo smeigtuko kotelio smailėjantis galas, apvalaus skersinio pjūvio, kiek lenktas. Ilgis 75 mm, storis 4 mm. Svoris 6 g (Nr.3) (foto 50:12).

70. **Strėlė** geležinė įtveriamoji keturkampio skersinio pjūvio ylos formos plunksna, nulūžusiu smaigaliu ir įkotės galu, kiek lenkta apvalia įtvara. Ilgis 48 mm, plunksnos ilgis 24 mm, smaigalio ilgis 24 mm, storis 6x5 mm, įtvaros storis 4 mm. Svoris 4 g (Nr.4) (foto 50:13).

71. **Strėlė** geležinė įtveriamoji keturkampio skersinio pjūvio ylos formos plunksna, nulūžusiu smaigaliu, apvalia įtvara. Ilgis 77 mm, plunksnos ilgis 45 mm, smaigalio ilgis 45 mm, storis 6x5 mm, įtvaros storis 4 mm. Svoris 9 g (Nr.5) (foto 50:14).

72. **Nuolauža** žalvarinė trapecijos formos, su 3x2 mm dydžio išpjova vienoje pusėje. Dydis 8x7 mm, storis 7 mm. Svoris 2 g (Nr.6) (foto 50:15).

73. **Lystelė** geležinė plokščia, vienu užapvalintu galu. Ilgis 50 mm, storis 9x4 mm. Svoris 6 g (Nr.7) (foto 50:16).

74. **Kabutis** žalvarinis pusmenulio platejančiais galais formos, su 5x4 mm dydžio 2 mm storio plokščia ašele (dalinai nulūžusia) užkabinimui. Dydis 34x21 mm, storis 2 mm, centrinės dalies plotis 7 mm, galų plotis 10–13 mm. Svoris 3 g (Nr.8) (foto 50:17).

75. **Lystelė** geležinė plokščia, kiek smailejanti į vieną pusę, surūdijusi. Ilgis 59 mm, storis 8(6)x3 mm. Svoris 6 g (foto 50:18).

76. **Trintuvas** akmeninis rausvo smulkiagrūdžio akmens su 1 nušlifuota plokštuma, kiek apdaužytas. Dydis 95x85x73 mm. Svoris 840 g (foto 51:3).

77. **Trintuvo** akmeninio tamsiai pilko smulkiagrūdžio akmens fragmentas su 1 nušlifuota plokštuma. Dydis 86x55x27 mm. Svoris 183 g (foto 51:1).

78. **Trintuvo** ? akmeninio rausvo smulkiagrūdžio akmens apšlifuotas fragmentas. Dydis 61x53x36 mm. Svoris 140 g (foto 51:2).

KERAMIKOS APRAŠYMO LENTELĖS

SUVESTINĖ LENTELĖ

Plo- tas	Kvad- ratas	Gy- lis cm	Brūk- šniu- oto sie- ne- lės	Eilės Nr.	Brū- kš- niu- oti dug- nai	Ei- lės Nr.	Ly- gios sie- ne- lės	Eilės Nr.	Ly- gūs dug- nai	Ei- lės Nr.	Orna- men- tuota kera- mika	Ei- lės Nr.	Vi- so šu- ki- ų	Viso atrinkta vienetai	At- rink- tos svo- ris g
2	3B	10											2	3	
2	5C	10					3	1-3					3		
3	6B	15					1	4					1		
3	1B	30	1	5									1		
3	2A	30	10	6, 8, 10-16, 18			3	7, 9, 17					13		
3	3A	30					1	19					1		
3	5A	30					1	20					1		
3	1B	40			1	21	1	22					2		
3	2-3A	50	7	23-28, 31			5	29-30, 32-34					12	1	2
Š	papė- dės gyven- vietė	ats.					12	268- 272, 274- 280	1	273	1	270	13		
vi- so			18		1		27		1		1		47	3	5

SIENELĖS

Eilės nu- me- ris	Ben- dras nu- me- ris	Pl o- tas	Kvad- ratas	Gylis cm	Rū- šis	Sto- ris min mm	Sto- ris max mm	Priemai- šų dydis max mm	Prie- maišų gausu- mas	Išo- rės spal- va	Vi- daus spal- va	Ma- sės spal- va	Svo- ris g	Iliust- racija
1	1	2	5C	10	ll	9	10	2	m	šr	pr	p	5	52:1
2	2	2	5C	10	ll	9	9	5	v	šr	pr	p	3	52:2
3	3	2	5C	10	ll	8	9	3	v	tr	tr	p	6	52:3
4	4	3	6B	15	ll	10	10	5	g	j	j	p	7	52:4
5	5	3	1B	30	lb	11	13	2	v	pr	a	p	12	52:5
6	6	3	2A	30	lb	12	13	4	v	ar	ar	ar	44	52:6
7	7	3	2A	30	ll	9	10	3	m	r	r	pr	15	52:7
8	8	3	2A	30	lb	9	10	2	m	r	r	p	10	52:8
9	9	3	2A	30	ll	9	10	3	v	r	pr	p	8	52:9
10	10	3	2A	30	lb	9	10	2	v	r	r	r	10	52:10
11	11	3	2A	30	lb	9	9	5	g	pr	r	pr	3	52:11
12	12	3	2A	30	lb	7	9	3	v	ar	tp	p	13	52:12
13	13	3	2A	30	lb	6	8	2	m	r	tp	p	9	52:13
14	14	3	2A	30	lb	11	13	1	m	špr	šp	šr	6	52:14
15	15	3	2A	30	lb	8	10	2	m	šp	pr	r	6	52:15

16	16	3	2A	30	lb	11	11	1	m	pr	j	p	4	52:16
17	17	3	2A	30	ll	5	6	3	v	r	tp	pr	3	52:17
18	18	3	2A	30	lb	7	9	3	v	pr	r	p	4	52:18
19	19	3	3A	30	ll	10	11	3	v	šr	šr	šp	22	52:19
20	20	3	5A	30	ll	7	10	3	v	r	pr	j	14	53:20
21	22	3	1B	40	ll	8	9	3	v	pr	r	p	6	53:22
22	23	3	2-3A	50	lb	11	13	4	g	r	j	j	59	53:23
23	24	3	2-3A	50	lb	13	13	3	v	r	p	p	56	53:24
24	25	3	2-3A	50	lb	7	9	2	m	r	p	p	25	53:25
25	26	3	2-3A	50	lb	7	9	2	v	r	p	p	23	53:26
26	27	3	2-3A	50	lb	11	12	4	v	r	r	r	16	53:27
27	28	3	2-3A	50	lb	10	11	2	m	šr	šr	šr	7	53:28
28	29	3	2-3A	50	ll	7	9	3	v	pr	r	pr	5	53:29
29	30	3	2-3A	50	ll	7	10	3	m	pr	pr	pr	4	53:30
30	31	3	2-3A	50	lb	8	8	1	lm	šr	šr	šr	3	53:31
31	32	3	2-3A	50	ll	10	10	3	m	šr	šr	šr	3	53:32
32	33	3	2-3A	50	ll	13	13	3	m	pr	pr	r	5	53:33
33	34	3	2-3A	50	ll	10	10	2	m	pr	šr	šp	2	53:34
34	268	Š	pg	ats.	ll	12	13	3	v	pr	šgp	p	39	54:268
35	269	Š	pg	ats.	ll	14	15	3	v	a	p	p	17	54:269
36	270	Š	pg	ats.	ll	8	9	4	v	pr	šr	p	9	54:270
37	271	Š	pg	ats.	ll	8	11	3	v	pr	tp	p	11	54:271:
38	272	Š	pg	ats.	ll	7	8	1	m	pr	p	p	10	54:272
39	274	Š	pg	ats.	ll	8	12	3	m	šr	tp	p	11	54:274
40	275	Š	pg	ats.	ll	8	11	3	v	r	r	p	11	54:275
41	276	Š	pg	ats.	ll	9	10	2	v	r	pr	p	6	54:276
42	277	Š	pg	ats.	ll	7		2	m	šr		p	4	54:277
43	278	Š	pg	ats.	ll	7		3	v	p		p	3	54:278
44	279	Š	pg	ats.	ll	7	7	3	v	šr	p	p	3	54:279
45	280	Š	pg	ats.	ll	7	8	2	m	pr	p	p	2	54:280

DUGNAI

Eilės numeris	Bendras numeris	Plo- tas	Kvadratas	Gylis cm	Rūšis	Dugno skersmuo cm	Aukštis cm	Dugno storis min mm	Priedugnio storis max mm	Sienelės storis min mm	Priemaišų dydis max mm	Priemaišų gausumas	Išorės spalva	Vidaus spalva	Masės spalva	Svoris g	Iliustracija
1	21	3	1B	40	lb	8,8	1,4	10	13	–	4	m	pr	ar	j	97	53:21
2	273	Š	pg	ats.	ll	6	1,7	9	11	9	4	g	p	p	p	8	54:273

ORNAMENTUOTA KERAMIKA

Eilės numeris	Bendras numeris	Plo- tas	Kvadratas	Gylis cm	Keramikos rūšis	Ornamento rūšis	Elementų skaičius	Bendras plotis mm	Atstumas nuo krašto cm	Dydis mm	Gylis mm	Iliustracija
1	270	Š	pg	ats.	llš	įspaudai	4	10	–	8x8	2	54:270

KERAMIKOS APRAŠYMO LENTELIŲ SUTARTINIAI ŽENKLAI Lentelėse nurodomų raidžių reikšmė

Keramikos rūšis:

L – lipdyta

A – akmens amžiaus

B – brūkšniuota

D – gludinta

G – grublėta

L – lygiu paviršiumi

Ž – žiesta

G – glazūruota (abi pusės)

I – glazūruota išorė

V – glazūruotas vidus

P – paprasta (neglazūruota)

Spalva:

Pagrindinė:

A – rausva

B – balta

G – geltona

J – juoda

M – mėlyna

P – pilka

R – ruda

Ž – žalia

Atspalviai:

Š – šviesus

T – tamsus

Priemaišų gausumas:

G – gausu

LG – labai gausu

LM – labai mažai

M – mažai

V – vidutiniškai

BRĖŽINIŲ IR PIEŠINIŲ SĄRAŠAS

1. Bendras Vedrių piliakalnio tyrinėjimų planas.
2. Ploto 1 planas ir profiliai.
3. Ploto 2 planas ir profiliai.
4. Ploto 3 planas ir profiliai.
5. Ploto 4 planas ir profiliai.
6. Plotų 5 ir 6 planai ir profiliai.
7. Plotų 7 ir 8 planai ir profiliai.
8. Ploto 9 planas ir profiliai.
9. Žvalgant metalo detektoriumi aptiktų radinių išsidėstymo planai.

FOTONUOTRAUKŲ SĄRAŠAS

1. Griūvančio Vedrių piliakalnio bendras vaizdas iš ŠR.
2. R erozija piliakalnyje iš R.
3. Lapių urvų sužalotas R pylimo P šlaitas iš V.
4. Lapių urvų sužalotas R pylimo Š šlaitas iš V.
5. Plotas 1 prieš tyrimus iš R.
6. Plotas 1 prieš tyrimus iš V.
7. Plotas 1 nuėmus viršutinį miškožemio sluoksnį iš R.
8. Plotas 1 nuėmus viršutinį miškožemio sluoksnį iš V.
9. Plotas 1 pasiekus įžemį iš R.
10. Plotas 1 pasiekus įžemį iš V.
11. Plotas 2 prieš tyrimus iš R.
12. Plotas 2 prieš tyrimus iš V.
13. Akmenų grindinys plote 2 iš R.
14. Akmenų grindinys plote 2 iš V.
15. Plotas 2 pasiekus įžemį iš R.
16. Plotas 2 pasiekus įžemį iš V.
17. Plotas 3 prieš tyrimus iš Š.
18. Akmenų grindinys plote 3 iš P.
19. Akmenų grindinys plote 3 iš Š.
20. Akmenų grindinys ploto 3 išpjovoje į V iš R.
21. Ploto 3 išpjova į V pasiekus įžemį iš R.
22. Plotas 3 pasiekus įžemį iš P.

23. Ploto 3 apatinės dalies R sienelė iš V.
24. Ploto 3 P sienelė iš Š.
25. Akmenų grindinys plote 4 iš R.
26. Akmenų grindinys plote 4 iš PV.
27. Plotas 4 pasiekus įžemį iš R.
28. Plotas 4 pasiekus įžemį iš PV.
29. Akmenų grindinys plote 5 iš P.
30. Akmenų grindinys plote 5 iš R.
31. Plotas 5 pasiekus įžemį iš R.
32. Akmenų grindinys plote 5 iš V.
33. Akmenų grindinio liekanos plote 6 iš R.
34. Akmenų grindinio liekanos plote 6 iš V.
35. Plotas 6 pasiekus įžemį iš R.
36. Plotas 6 pasiekus įžemį iš V.
37. Plotas 7 pasiekus įžemį iš R.
38. Plotas 7 pasiekus įžemį iš V.
39. Plotas 8 prieš tyrimus iš R.
40. Plotas 8 pasiekus įžemį iš V.
41. Plotas 9 prieš tyrimus iš R.
42. Plotas 9 nuėmus viršutinį miškožemio sluoksnį iš R.
43. Plotas 9 nuėmus viršutinį miškožemio sluoksnį iš V.
44. Plotas 9 pasiekus įžemį iš R.
45. Plotas 9 pasiekus įžemį iš V.
46. Suarta papėdės gyvenvietės dalis į Š nuo piliakalnio iš P.
47. Metalo dektoriumi žvalgyta suarta papėdės gyvenvietės dalis į Š nuo piliakalnio iš R.
48. Užkasti plotai 1–3 iš R.
49. Užkasti plotai 3–7 iš V.
50. Radiniai iš piliakalnio (Nr.1–9) ir į Š nuo piliakalnio esančios papėdės gyvenvietės (Nr.10–18): 1 – geležinis sagties liežuvėlis (P3 Nr.1); 2 – žalvarinės apyrankės fragmentas (Nr.2); 3 – geležinė strėlė ? (Nr.3); 4 – žalvarinis susilydymas (Nr.4); 5 – žalvarinė kilpa (Nr.5); 6 – geležies gabalėlis (P1 kv.6B g. 5 cm, neinventorintas); 7 – kulka (P6 kv.1A g. 10 cm, neinventorinta); 8 – geležinė skeveldra (P šlaitas, neinventorinta); 9 – lenkta geležėlė (P šlaitas, neinventorinta); 10 – žalvarinė smeigtuko galvutė (Nr.67); 11 – geležinė strėlė (Nr.68); 12 – žalvarinio smeigtuko adata (Nr.69); 13 – geležinė strėlė

(Nr.70); 14 – geležinė strėlė (Nr.71); 15 – žalvarinė nuolauža (Nr.72); 16 – geležinė lystelė (Nr.73); 17 – žalvarinis kabutis (Nr.74); 18 – geležinė lystelė (Nr.75).

51. Akmeniniai trintuvai iš į Š nuo piliakalnio esančios papėdės gyvenvietės: 1 – fragmentas (Nr.77); 2 – fragmentas (Nr.78); 3 – (Nr.76).

52. Keramika iš piliakalnio (Nr.1–19 – numeriai atitinka radinių sąrašo bendrus numerius).

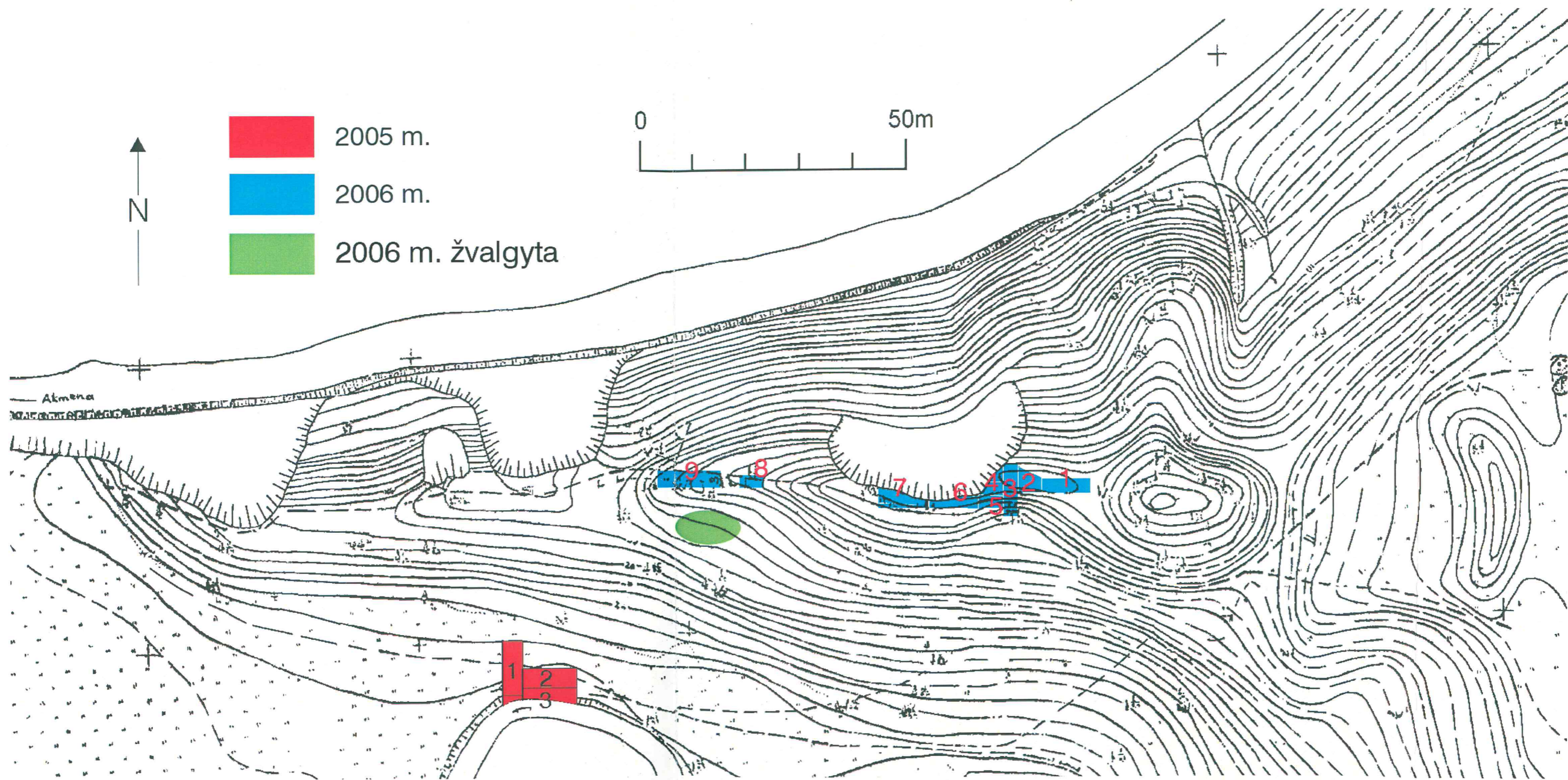
53. Keramika iš piliakalnio (Nr.20–34 – numeriai atitinka radinių sąrašo bendrus numerius).

54. Keramika iš į Š nuo piliakalnio esančios papėdės gyvenvietės (Nr.268–280 – numeriai atitinka radinių sąrašo bendrus numerius).

55. Neinventorinti XX a. dirbiniai iš į Š nuo piliakalnio esančios papėdės gyvenvietės: 1 – raudonos plytos gabalėlis; 2 – pilkos masės žiestos keramikos šukė, 3 – žiestos keramikos šukės su šamoto priemaiša, 5 – raudonos masės žiestos keramikos šukė, 6–10 – geležiniai vinys apvaliomis galvutėmis, 11 – geležinis varžtas, 12 – geležinės ? gilzės fragmentas, 13 – silikatinis šlakas, 14 – 1963 m. TSRS 2 kapeikos; 15– geležinė keturkampė vinis, 16 – geležinės grandininės pavaros narelis, 17 – silikatinis šlakas, 18 – gyvulio dantis.

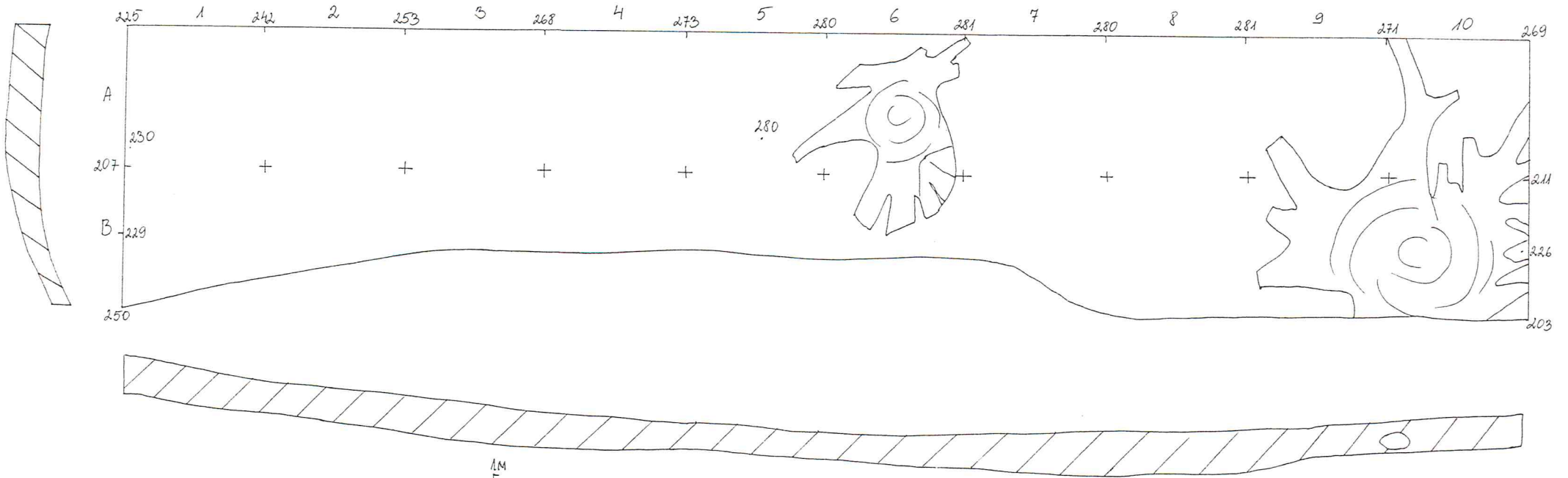
PRIEDŲ SĄRAŠAS

1. Archeologinių tyrinėjimų Vedrių piliakalnio papėdės gyvenvietėje leidimas.
2. Archeologinių tyrinėjimų Vedrių piliakalnio papėdės gyvenvietėje programa.
3. Radinių perdavimo aktas.

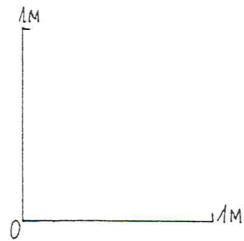

VEDRIŲ PILIAKALNIS (ŠILALĖS RAJ.).
2006 m. TYRINĖJIMAI. PLOTAS I. PLANAS IR PROFILIAI

P1

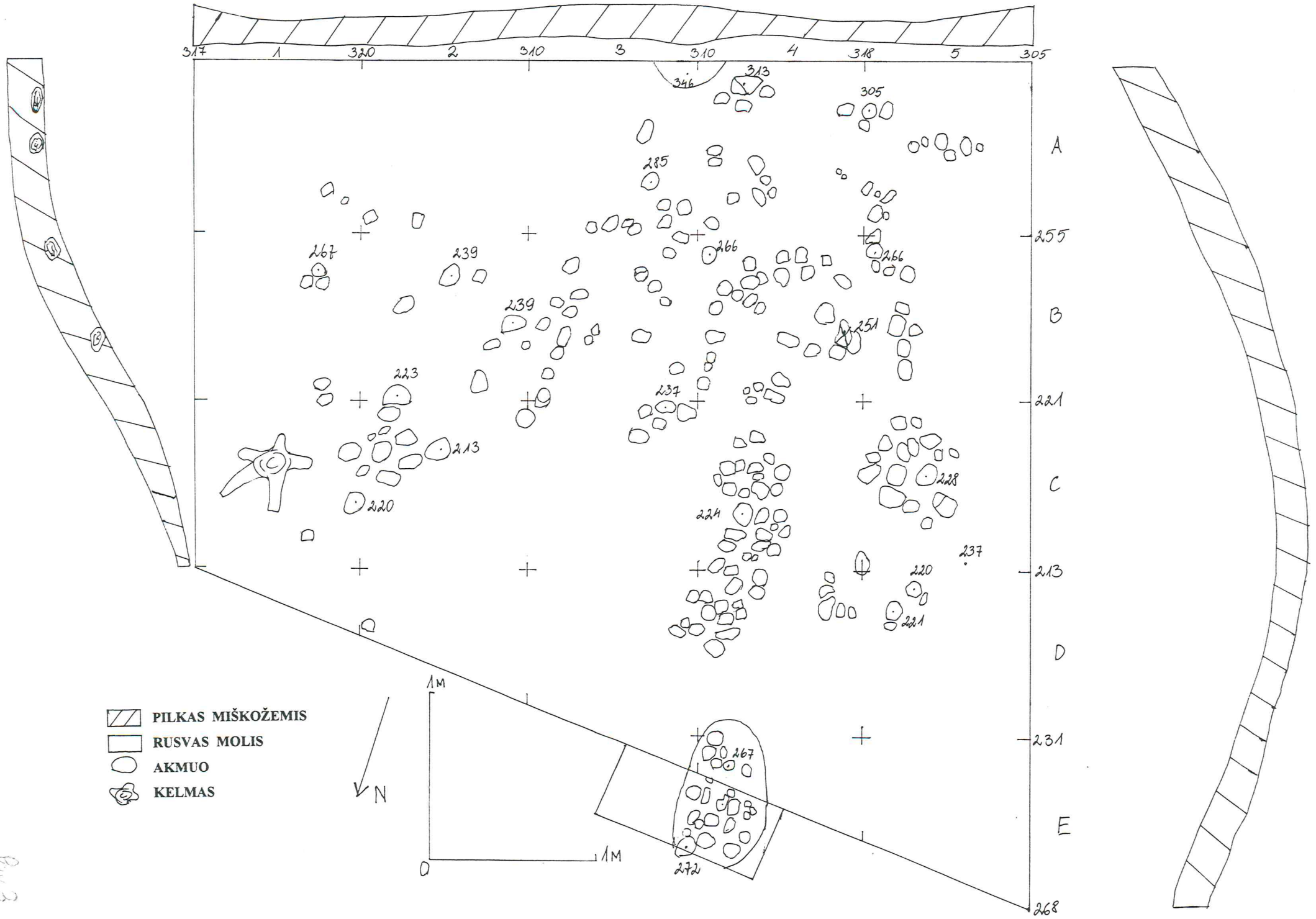

- PILKAS MIŠKOŽEMIS
- RUSVAS MOLIS
- AKMUO
- KELMAS

Pav. 2

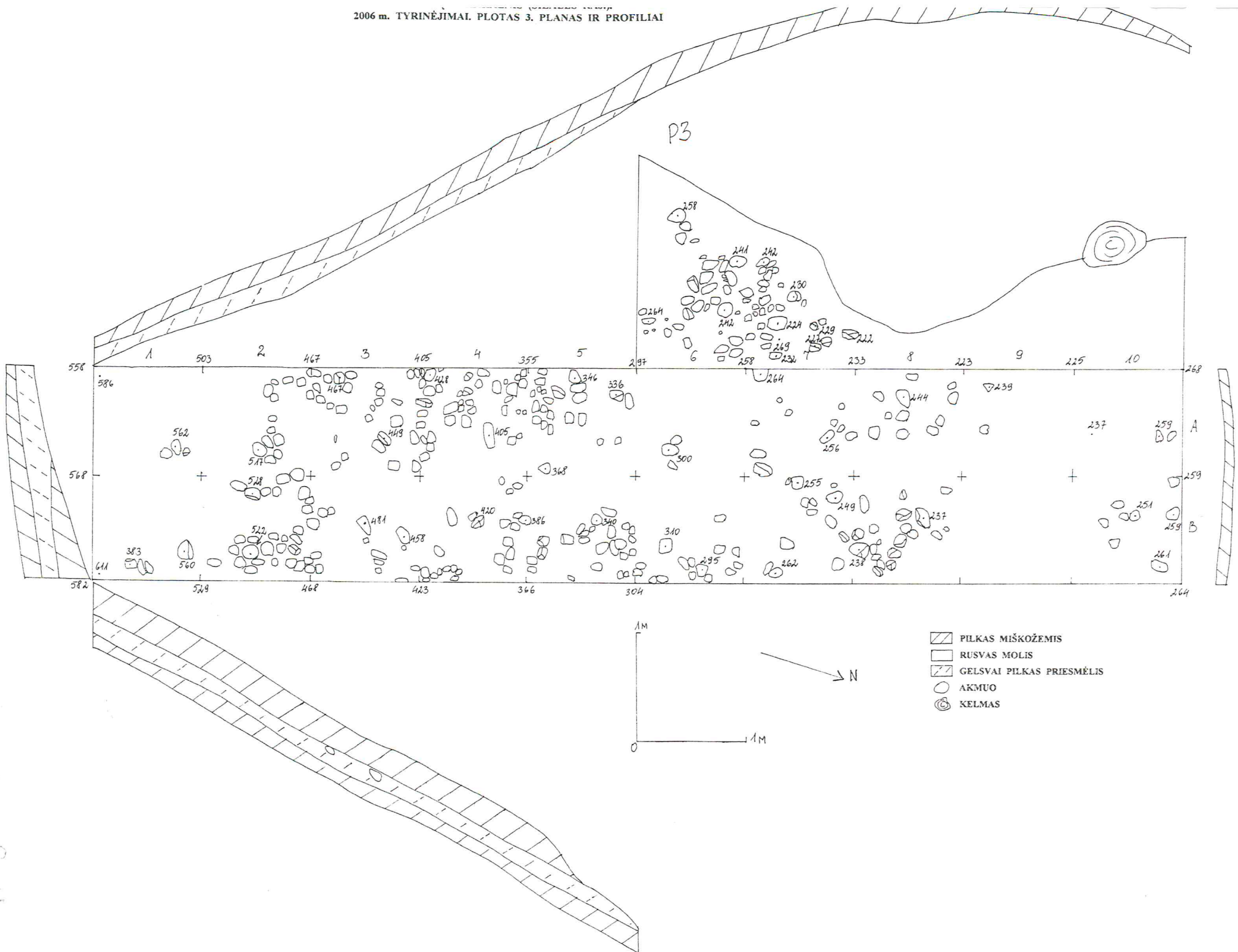
2006 m. TYRINEJIMAI. PLOTAS 2. PLANAS IR PROFILIAI

Pl. 3

51

2006 m. TYRINĖJIMAI. PLOTAS 3. PLANAS IR PROFILIAI

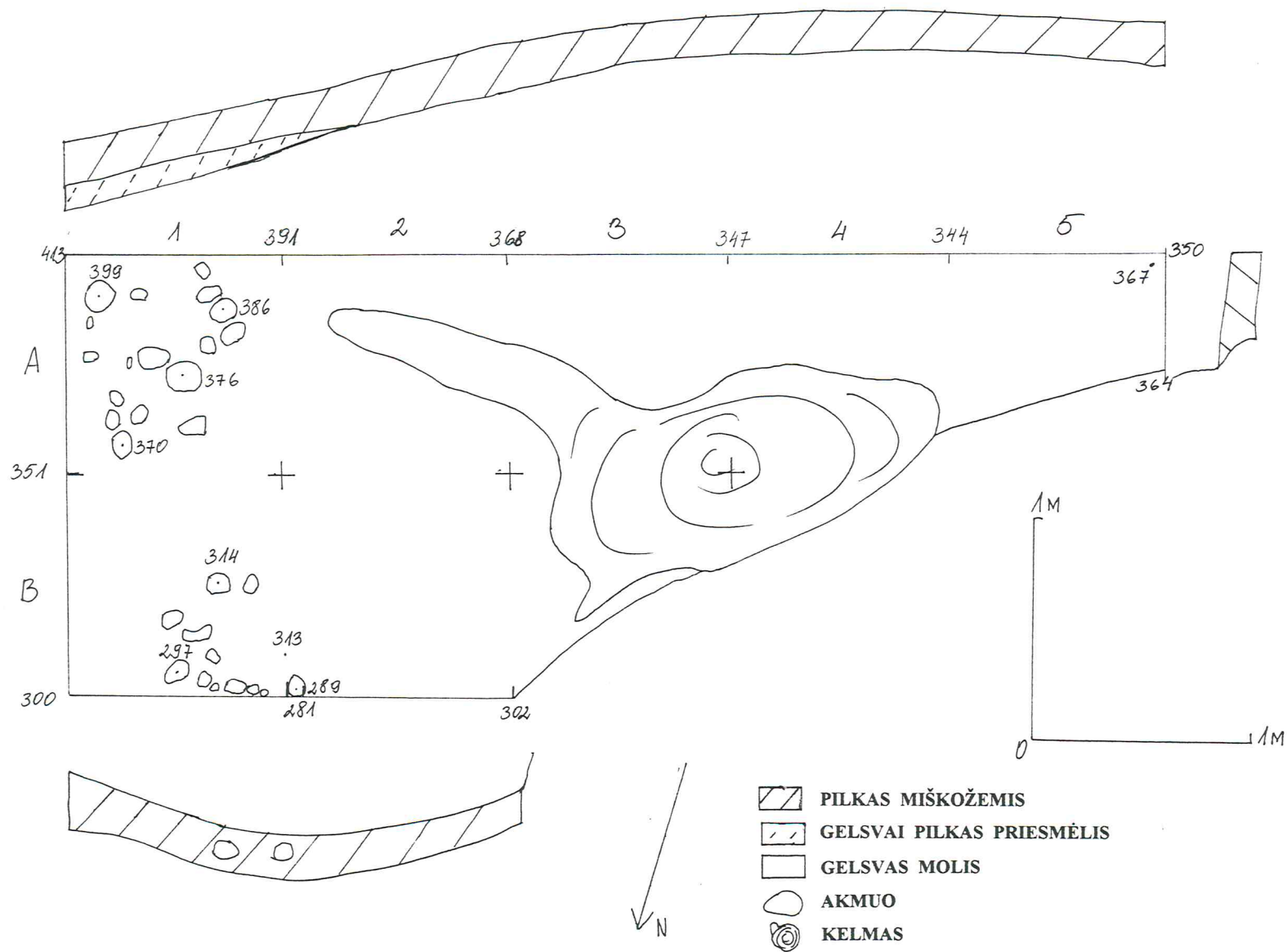

Plan 4

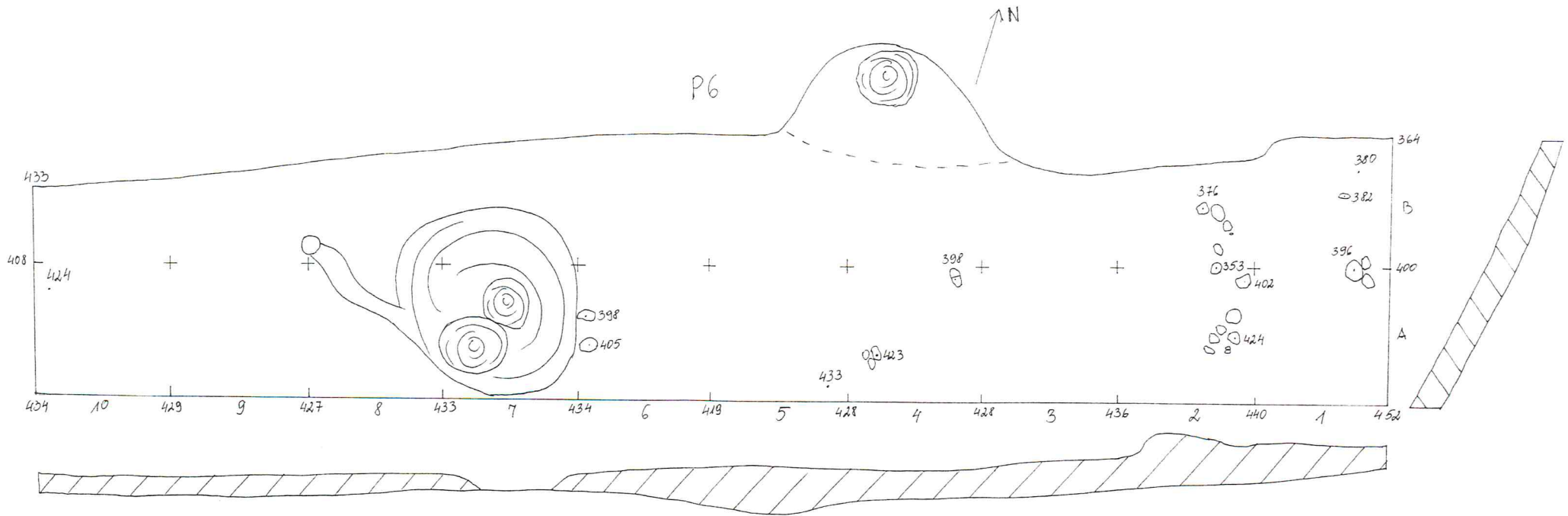
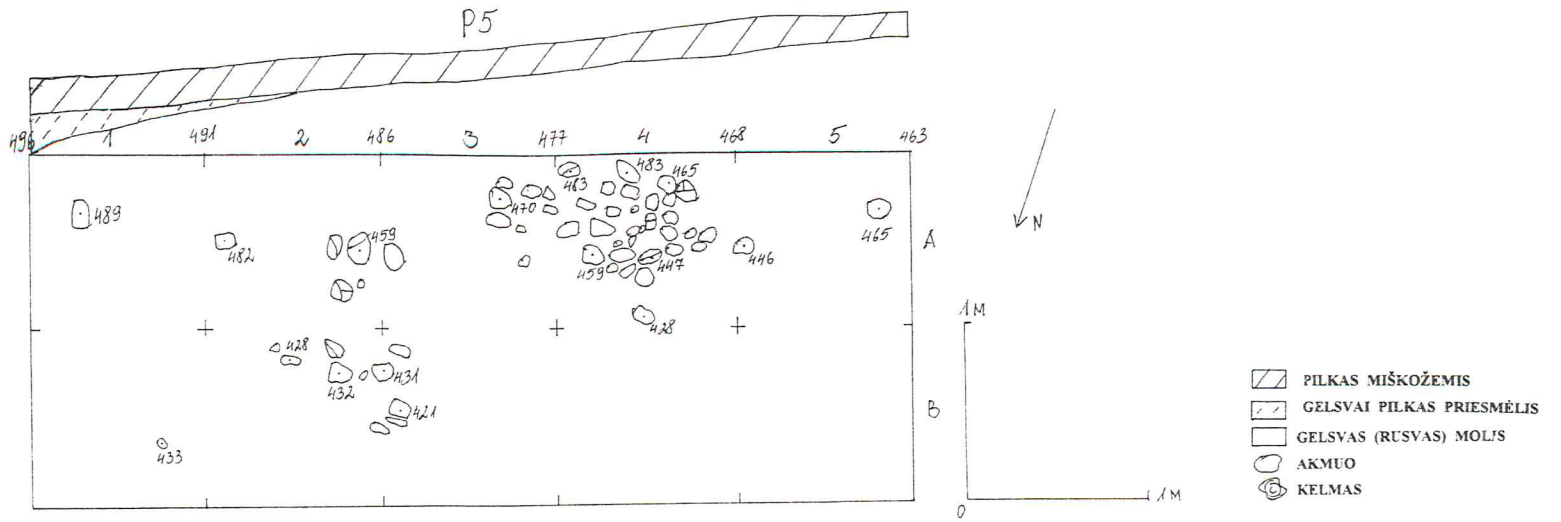
VEDRIŲ PILIAKALNIS (ŠILALĒS RAJ.).
2006 m. TYRINĒJIMAI. PLOTAS 4. PLANAS IR PROFILIAI

P4

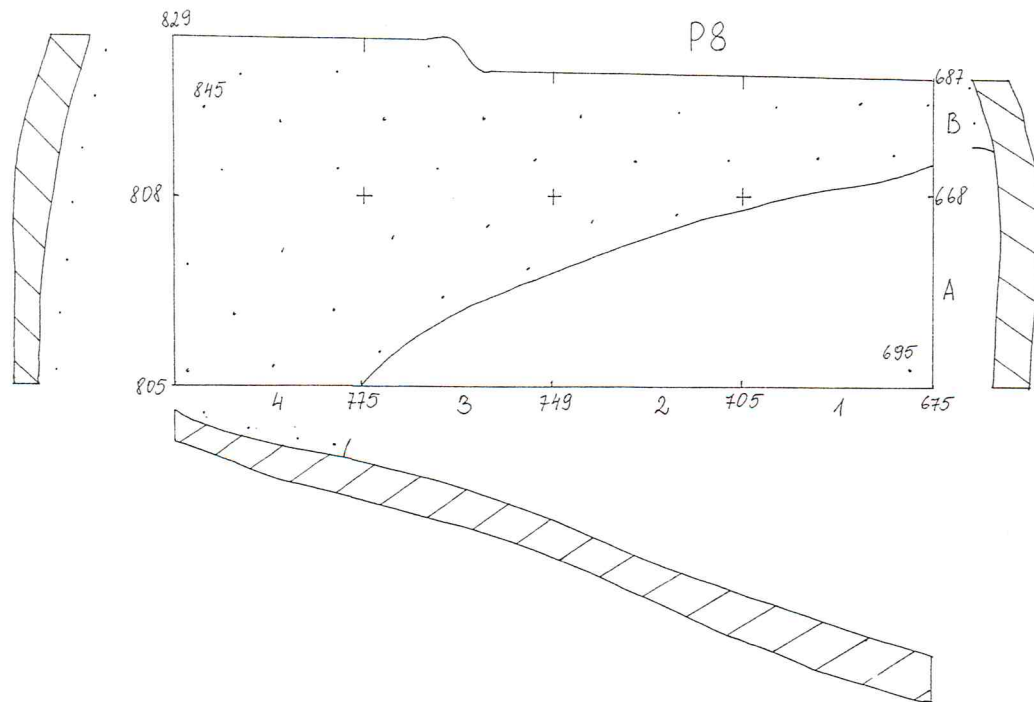
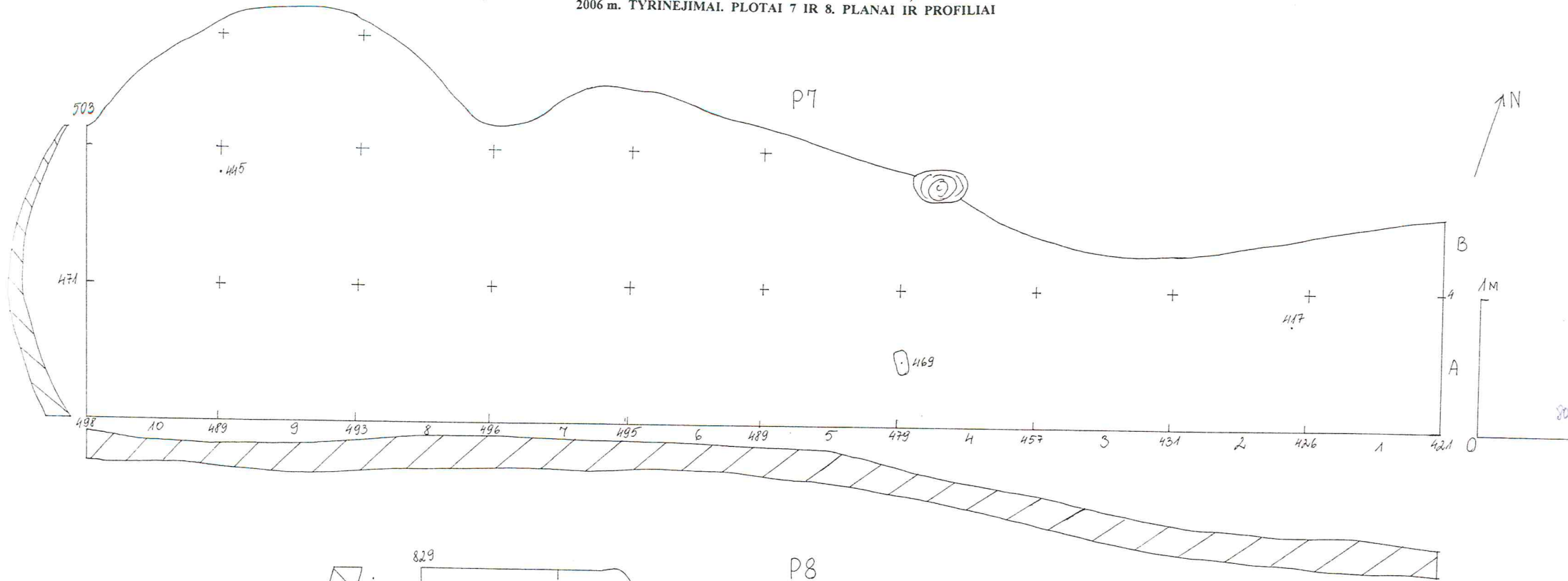
Pav. 5

VEDRIŲ PILIAKALNIS (ŠILALĒS RAJ.).
2006 m. TYRINĒJIMĀI PLOTAI 5 IR 6. PLANAI IR PROFILAI

Pav. 6

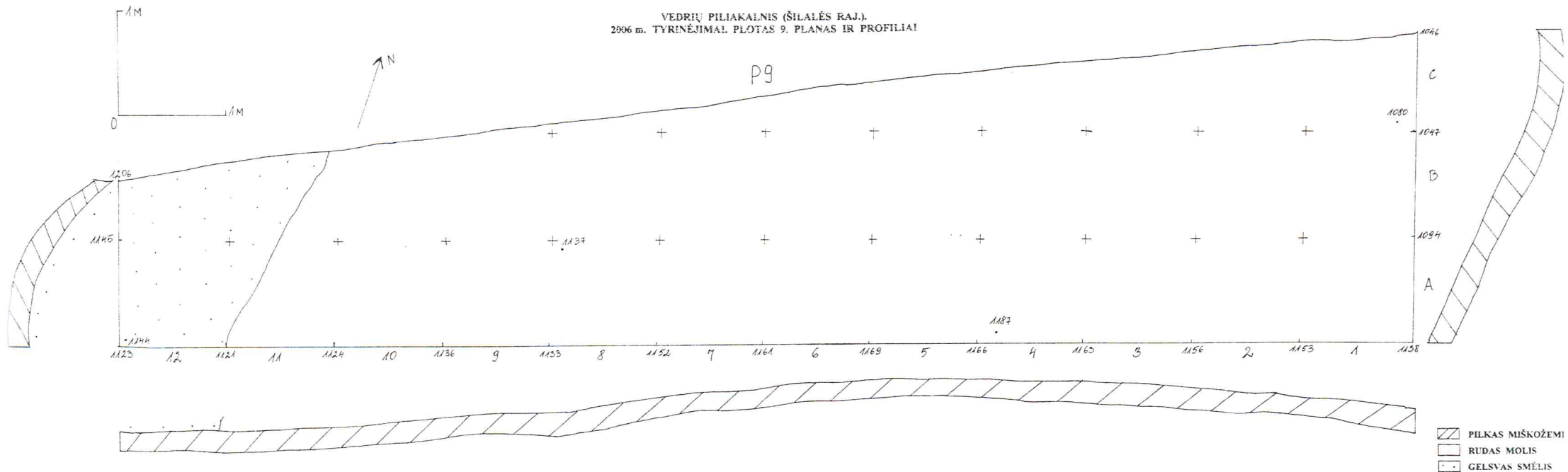
VEDRIŲ PILIAKALNIS (ŠILALĒS RAJ.).
2006 m. TYRINĒJIMAI. PLOTAI 7 IR 8. PLANAI IR PROFILIAI

- PILKAS MIŠKOŽEMIS
- GELSVAS (RAUSVAS) MOLIS
- GELSVAS SMĒLIS
- AKMUO
- KELMAS

Pav. 7

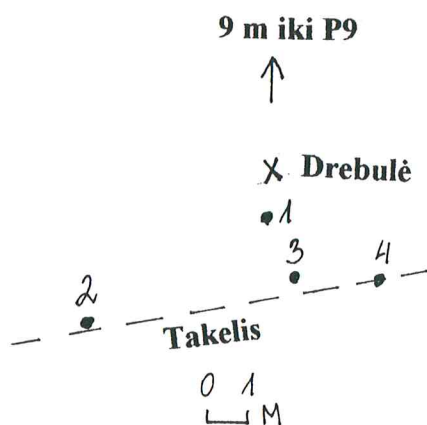
VEDRIŲ PILIAKALNIS (ŠILALĒS RAJ.).
2006 m. TYRINĒJIMAI PLOTAS 9. PLANAS IR PROFILIAI

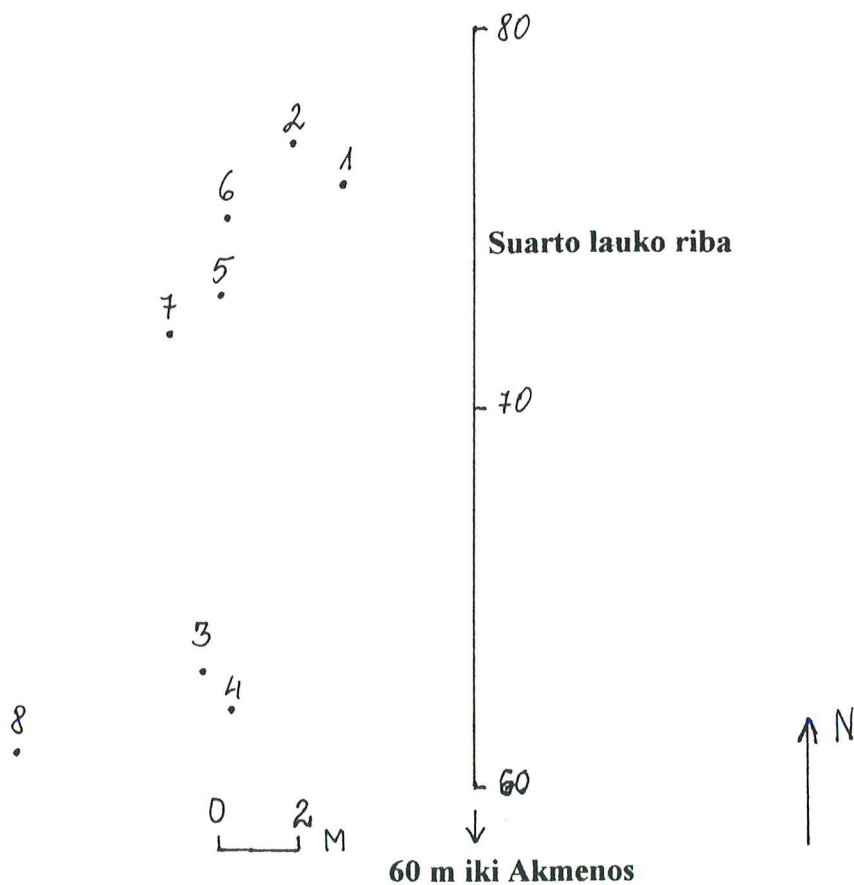
Pav. 8

2006 m. TYRINĖJIMAI. ATSITIKTINIŲ RADINIŲ IŠSIDĖSTYMAS

PILIAKALNIS

PAPĖDĖS GYVENVIETĖ

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

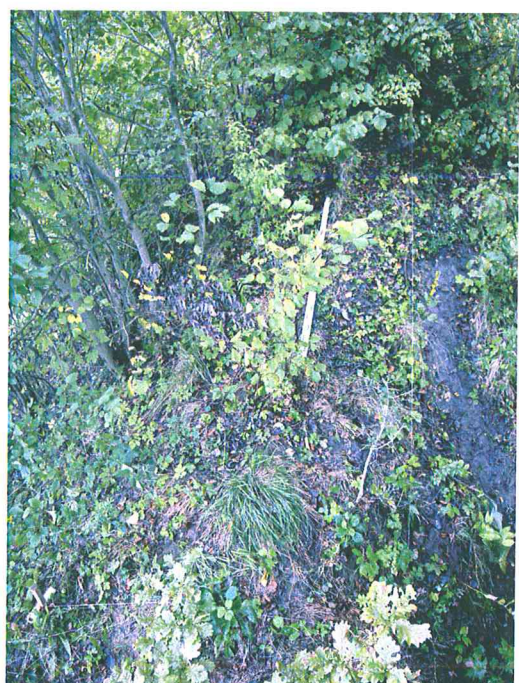
36

37

38

39

40

41

42

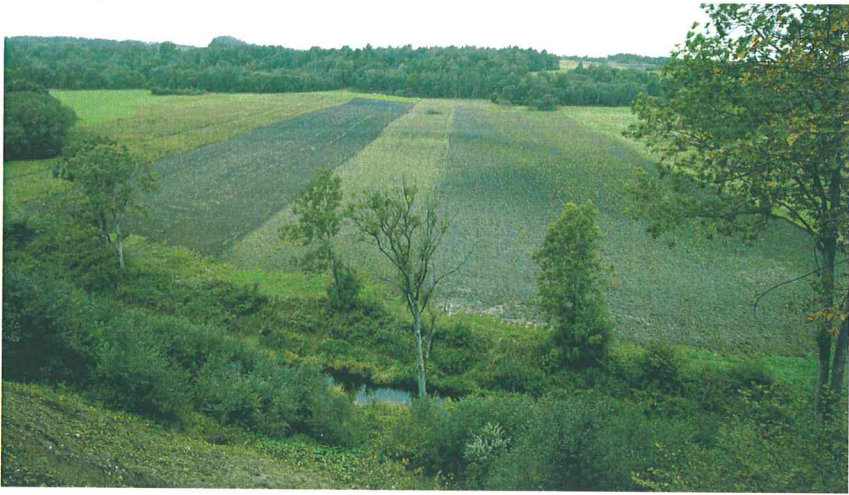
43

44

45

46

47

48

49

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

1

2

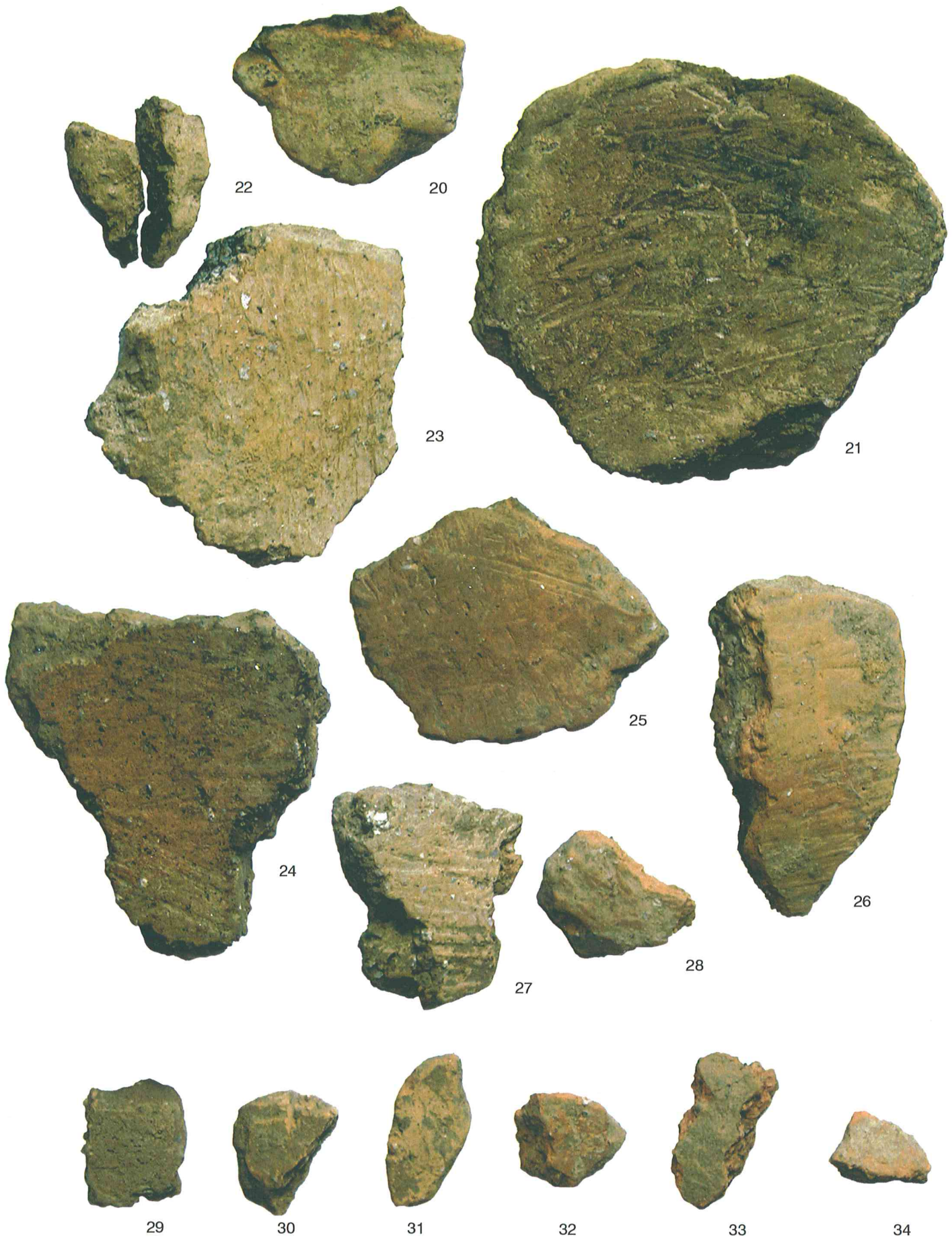

3

51

0 5 cm

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

Leidimas galioja iki 2006-11-30

L E I D I M A S

vykdyti archeologinius tyrimus

2006-08-29 Nr.174
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas **G.Zabielai** vykdyti Vedrių piliakalnio (A750KP), Šilutės raj., **archeologinius tyrinėjimus**, taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.

Tyrimų projektas: Vedrių piliakalnio (Šilalės raj., Upynos seniūn.) (A750KP) 2006 m. archeologinių tyrimų programa, 2006-08-29, Nr.174.

Kontrolės skyriaus vedėjas

R.Kraujalis

VEDRIŲ PILIAKALNIO (ŠILALĖS RAJ., UPYNOS SENIŪN.) (A750KP)**2006 m.****Archeologinių tyrinėjimų programa**

Pagal patvirtintą Kultūros vertybių apsaugos departamento programą, Akmenos upės griauamo Vedrių piliakalnio liekanose (aikštelės ir spėjamų įtvirtinimų liekanose) numatoma ištirti bendrą 150 m² plotą pradedant nuo piliakalnio rytinio pylimo vakarinės papėdės. Tyrimų tikslas yra pabandyti detaliau pasiaiškinti buvusį piliakalnio išplanavimą pakol dar likęs jo aikštelės kraštas. Tyrimų metu bus naudojamas metalo detektorius.

Vedrių piliakalnio archeologinius tyrinėjimus numatoma atlikti rugsėjo–lapkričio mėnesiais. Tyrimus vykdys programos autorius.

G. Zabiela

2006.08.29

Priedas

Vedrių piliakalnio planas su pažymėta numatoma tyrinėti vieta

